

Montröye gidecek Fransız ve İngiliz heyetleri taayyün etti

“Konferans Kararının Milletler Cemiyetince Tasvibine İhtiyaç Yoktur,”

Dış Bakanımız Sofyodan geçerken “Türkiye umumî sulh için yapılacak görüşmelere her zaman taraftardır.” dedi.

Murahhas hey'etimiz azasından Genel Kurmay İkinci Başkanı General Asım ve askerî müşavirler de dün sabah Montrö'ye gitmek üzere şehrimize gelmişlerdir. Resmimiz kendilerini Haydarpaşa istasyonunda gösteriyor

Paris, 16 (Hususi) — Boğazlar konferansında Fransayı M. Pol Bonkur ile Fransanın Ankara sefiri M. Bonso temsil edecek ve ikisine mütehassıslardan müteşekkil bir heyet refakat edecektir. İngiltereyi de hariciye bakanlığı müsteşarı Lord Stan Hope temsil edecektir. Kendisine ordu, deniz, hava kuvvetlerini temsil eden zevat refakat eyleyeceklerdir.

Sofya, 16 (A.A.) — Türkiye Dış İşleri Bakanı Doktor Tevfik Rüştü Aras Sofyada Başbakan Köse İvanof Kral müşaviri Guruef, dışişleri genel sekreteri Nikolayef, siyasi şube genel direktörü Niekof, protokol şefi Petrof ile Türkiye, Yugoslavya ve Yunanistan elçileri ve elçilik erkânı tarafından selâmlanmışlardır.

Sofya 16 — Dış Bakanımız yolda kendisini karşılayan Kambana gazetesi muharririne:

— Ben şimdi doğru Parise gidiyorum. Orada bazı temaslardan sonra Montröye geçeceğim. Bulgar hükümetinin boğazlar meselesinde notamıza verdiği cevaptan çok memnunum. Bu, aradaki dostluğu bir kat daha kuvvetlendirdi.

Boğazlar konferansının ne kadar devam edeceğini bilmiyorum. İlk içtimadan sonra mütehassıslardan mürekkep komisyonlar işe başlayacaklardır. Komisyonlar esasları hazırladıktan sonra kat'i karar verilecektir.

Montrö konferansında verilecek kararın Cemiyeti Akvam tarafından da tasvib olunmasına ihtiyaç yoktur. Çünkü bu, Cemiyeti Akvama bağlı olmanın bir konferanstır.

Bundan başka konferansa iştirak eden bütün devletler de Cemiyeti Akvamın azasıdır. Onun için ayrıca Cemiyetin tasvibine lüzum kalmamaktadır.

Tevfik Rüştü Aras Akdeniz misakı için de:

— Biz hepimiz de Cemiyeti Akvam misakının çerçevesi dahilinde umumî asiyaş için çalışmaktayız. Milletler arasında umumî sulhu ve sükuneti temin edebilecek görüşmelere taraftar olduğumuzu her vesile ile söylemekteyiz. demıştır.

“Futbolcuları Berline görüp öğrenmeleri için göndereceğiz!,” deniyor

Bundan evvelki olimpiyatlara gidip gören ve öğrenenler nerede? Hayır, böyle müphem bir istifade için feci bir mağlûbiyeti göze alamayız

Avusturyanın zayıf bir takımı karşısında karma karışık derece alan futbolcularımızın üç dört günlük bir çalışmadan sonra olimpiyatlara iştirak ettirilmesi tekrar tekrar üzerinde durulacak bir meseledir.

«Berline kendimizi göstermeğe değil, görüp öğrenmeğe gidiyoruz» diyenler var. Eğer böyle ise şimdiye kadar gittiğimiz olimpiyatlardan futbol da öğrendiklerimiz nelerdir?

Bugün, dünü arayacak bir halde olduğumuzu bizim kadar bu işlerin içinde olanlar da pekâlâ biliyorlar.

Dün olimpiyada gidenden, bugün ortada eser yok. Bugün gideceklerden yarın için beklediğimiz bugünkü vaziyetten başka bir şey mi olacaktır?

Herkes sırasını savacaksa bu işin faydası neresindedir?

İdarecilerimiz içinde evvelki olimpiyatlara gidenlere bugün de rashiyoruz.

Son günlere kadar millî takımı bir araya toplayamamış, oynatacağı oyunları teşbi etmemiş olan federasyon galiba Amsterdam'daki feci vaziyete (Devamı 7 inci sayfada)

Atatürk

İstanbul, 17 (A.A.) — Reisi Cumhur Atatürk dün geç vakte kadar Dolmabahçe sarayında işti gal buyurduktan sonra akşam üstü motörle bir deniz tenezzühü yapmışlar ve geceyi Floryadaki ikamet-gâhlarında geçirmişlerdir.

Galatasarayın Kız Atletleri

Suzan Tufan Fahriye Gökson

Fahriye Gökson ve Suzan Tufan isminde iki genç kız Galatasaray klübüne müracaat ederek atlet yazılmak istemişlerdir. Kayıt muameleleri bitirmek üzere.

Fehriye kız san'at mektebinde talebedir, ve her ikisi de Galatasaraylıdır.

Üçüncü Türk Dili Kurultayı

Dil Kurumu Dolmabahçede çalışmaya başladı

İstanbul 16 (A.A.) — Türk Dili Kurumu Genel Sekreterliğinden:

Üçüncü Türk Dili Kurultayı çalışmalarını için kurumun genel sekreterlik bürosu ile çalışma kollarının en çoğu İstanbul'a nakledilmiş ve genel sekreterlik bürosu 16 haziran 1936 da Dolmabahçe sarayında işe başlamıştır.

Kurum Sağışlanlığı ile Terim ve Yayımlar kolları şimdilik Ankaradadır. Genel Sekreterliğe ve başka kollara yazılacak yazıların bundan sonra Dolmabahçe Sarayına gönderilmesi gerektir.

(Devamı 8 inci sayfada)

Parti teşkilâtı

İkinciteşrinde Kamutaya yeni kanun teklifleri yapılacak

Ankara 16 — Cumhuriyet Halk Partisi merkez ve vilâyet teşkilâtına ve parti ile hükümet arasındaki temas sistemine yeni bir şekil vereceği haber alınmıştır. Bu meydana valilerin vilâyetlerde parti idare heyeti reisliği vazifesi ile de tanzif olunmaları ihtimali kuvvetlidir. Bu takdirde mansup parti vilâyet idare heyeti reislerinin vazifeleri hitam bulacak, müntahap reisler ise parti bürosunda çalışmalarına devam edeceklerdir. Bir ihtimale göre de İç Bakan genyon kurul'un « parti umumî idare heyetinin » tabii üyesi olacaktır.

Kararlaşacak yeni esaslara göre, Teşkilâtı Esasiye Kanununda, memurin kanununda ve diğer bazı kanunlarda değişiklik yapılması için Kamutayın ikinci teşrin toplantısında kanun teklifleri yapılacaktır.

KIŞLIK KÖMÜRÜNÜZÜ
ALMADINIZSA

Bugün son sayfamızdaki
İlânı mutlaka okuyunuz.

Türkiye hudutları içinde tevkif edilmiş bir kadın casus yoktur!

Emniyeti Umumiye müdürlüğünden dün gece aldığımız malûmat

“Beynelmîlel casus,” denen Lydia Oswald yalnız bir defa Fransada casusluğa yeltenmiş, fakat beceremiyerek yakalanmış bir maceraperesttir ve elyevm memleketimizde bulunmamaktadır. Kırmızı otomobil hikâyesi ise büsbütün asılsızdır

Dünkü «Haber» refikimizde, şöyle bir serlevha vardı:

«Tanınmış, beynelmîlel kadın casus (Lydia Oswald) otomobille kazara girdiği Türkiyede askerî muntakada tevkif edildi.»

Haber gazetesi, bu kadın hakkında şu malûmatı vermekteydi:

«Bu kadın, Fransız bahriye zabitle-

rini kandırarak, onlardan Almanya hesabına esrar elde etmiştir. Beynelmîlel bir casustur. «Evet, ben casusum!» diye bir de eser neşredip, hatıralarını anlatmıştır.»

Biz, bizde hayret uyandıran bu haberin, Haber gazetesi tarafından nereden öğrenildiğini merak ettik.

(Devamı 8 inci sayfada)

İngilterenin eski Hariciye Müsteşarı diyor ki...

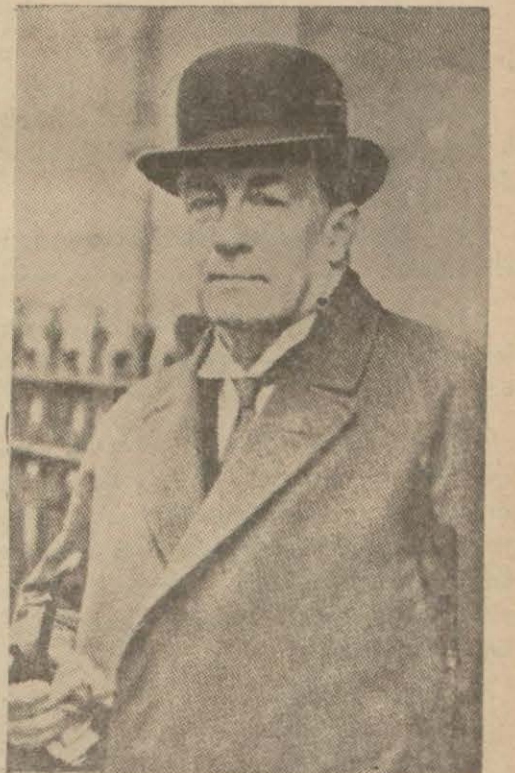
“İktidar mevkiinde bulunsaydım Harbiye Nazırını tevkif ederdim!,”

Bu hücumu Nazırın şu sözleri sebep oldu: “Sulh taraftarlığı harbi gittikçe yaklaşıyor. Vaziyet 1914 dekenden çok daha fenadır,”

Londra, 16 (Hususi) — Londrada siyasi faaliyet oldukça canlıdır. Dün Mister Makdonald Kardifte toplanan arsulusal sulh kongresinde söylediği nutukta Milletler Cemiyetinin muhafazası lüzumundan bahsetmiş, bilhassa «kat'i bir barışın ancak bir harple temin edileceği» fikrinden vaz geçmek lâzım olduğunu anlatarak barışın ancak silâhları azaltmak üzere bir mukavele imza etmekle muhafaza edilebileceğini söylemiş ve Milletler Cemiyeti paktının 16 ncı maddesini tadil için bir komisyon teşkilini istemiştir.

Harbiye nazırı Duf Kuper ise söylediği bir nutukta harbin bugünkü mahiyetinden bahsetmenin ve bunu halka anlatmanın bozgunculuk sayılmayacağını söyledikten sonra sulh taraftarlığının harbi gittikçe yaklaştığını ve bugünkü vaziyetin 1914 den daha çok fena olduğunu anlatmıştır.

Eski hariciye müsteşarlarından Mister Ponsonby Mister Duf Kuper'in fikirini bildirmesi beklenen İngiliz Başvekili Baldwin

Zecri tedbirler hakkında perşembe günü fikrini bildirmesi beklenen İngiliz Başvekili Baldwin

Hergün

İş Ve Adam

İş Kuvveti

Çin Hakkında Şunları Biliniz

İş Ve Adam

Gazetemizin memleket sayfasını takip eder misiniz?

Burada arada sırada hakikaten meraklı haberler çıkar.

Meselâ bir gün Urfa belediyesinin imar faaliyetinden bahsedilir. Urfa belediyesi gibi fakir bir belediyenin,

Şehirde asfalt yollar yaptırdığını, Avrupa otelleri ayarında bir otel inşa ettirdiğini,

Parklar açtırdığını,

Falan, filân okursunuz.

Ertesi gün Nizip muhabirinden, ora belediyesinin, Urfayı gölgede bırakacak icraatını öğrenirsiniz.

Bir de bulunduğunuz yerin belediye faaliyetlerini gözönüne getiriyorsunuz. O vakit hayretten ağzınız açık kalıyor. Meselâ; Kadıköy havalisinde belediye harap bir yolu bile tamire muktedir değildir. Şikâyet edenlere, «taşını siz alınız, biz silindir verelim.» cevabını verirler.

Ben Anadolu belediyelerinin bu faaliyetlerini okudukça kendi kendime sorarım:

— Bu adamlar parayı nereden buluyor, bu işleri nasıl başarıyorlar.

Demek ki adamdan adama, belediyeden belediyeye fark var. Birinin yapamadığını, aynı şartlar dahilinde öteki yapabiliyor.

O halde mesele adam meselesidir. Adamını bulduğumuz gün parayı da, vasıtayı da, bulmak güç değildir.

★

İş Kuvveti

Fransada işçilerin grevini kötü göstermek isteyen sağ matbuatı grevlerin Fransaya yaptığı zararı hesap ettiler. Her işçinin bir günde memleket servetine ilâve edeceği rakamı buldular, bunu grevçilerin miktarı, ve grev günleri ile darbettiler. Çıkan yekûn milyonlar buldu. Ve bu milyonlarca frangı Fransa kaybetti, dediler.

Görüş yanlış değil.

Evvelce bir memleketin serveti yalnız toprakları, madenleri ve tabii mabaları sanılırdı. Şimdi iktisatçılar bir milletin hakiki servetini, yurtdaşların iş kuvvetinin teşkil ettiğini kabul ediyorlar.

Çalışan yurddaşın iş kuvveti, memleketin kuvvet kaynağıdır. Bu bakımdan çalışmayan, işsiz kalan, iş kuvvetini kullanamayan kimselerin çokluğu yurd için, millî servet için bir zarardır.

★

Çine Aid Bir Vak'a Okuduğunuz Zaman Şunları Hatırlayınız:

Çinde 420 milyon insan yaşar.

Bunların 60 milyonu işsizdir.

Halkın dörtte üçü çiftçidir.

Çiftlikler varisler arasında taksim edildiği için küçük parçalara ayrılır. Her çiftlik dört Akırdan aşağıdır.

Köylünün üç düşmanı vardır: Eşkiya, jandarma ve kıtlık.

Fakir köylü daima borçludur. Alacaklı yazın mahsulünü, kışın âletlerini, bazan da çocuklarını alır.

Faizcilerin aldıkları faiz miktarı yüzde elliyi bulur.

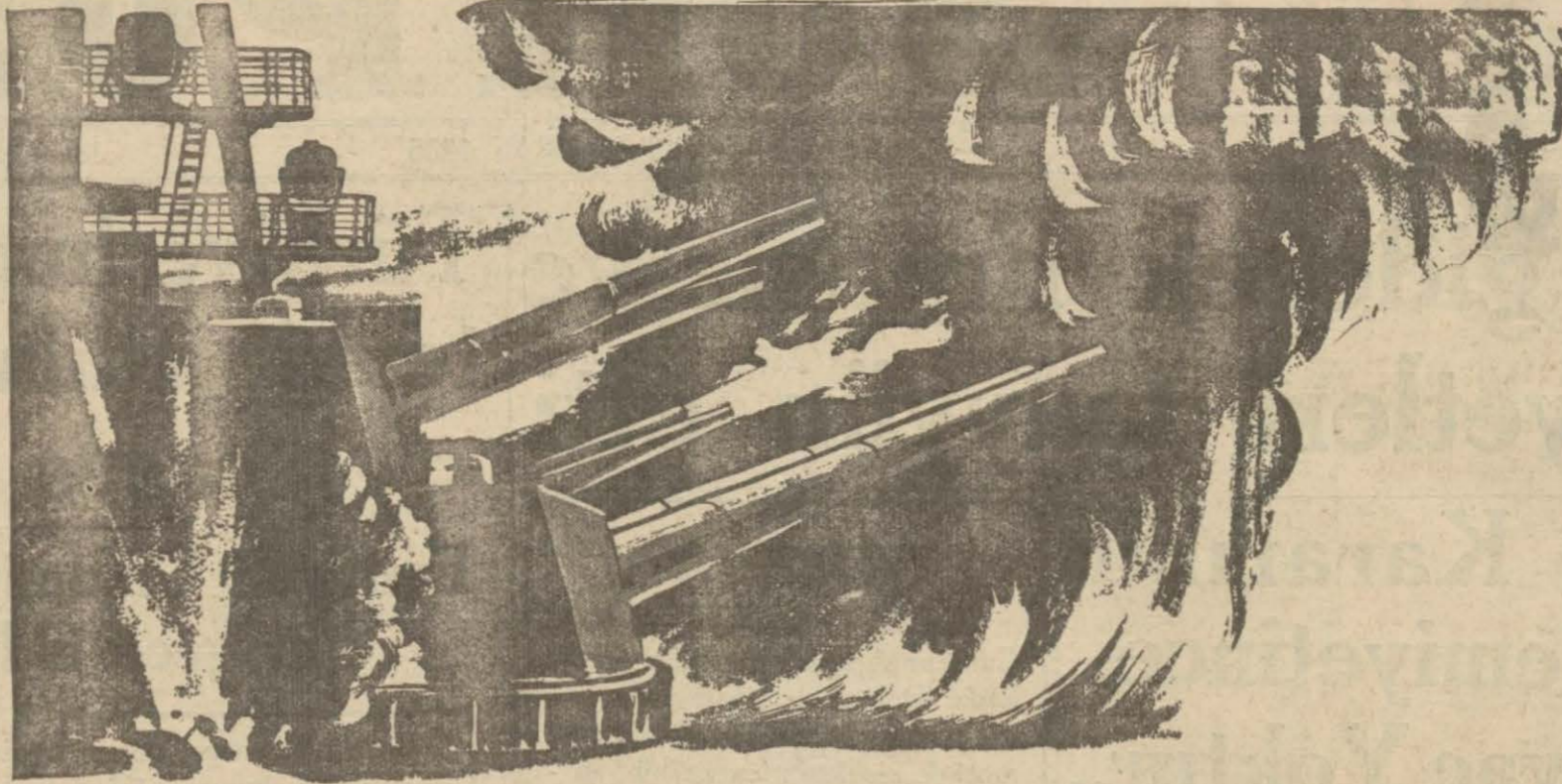
Vergiler peşinen tahsil edilir. Bazı yerler vardır ki, elli senelik vergilerini peşinen ödemişlerdir.

Nakliye işleri acınacak haldedir. Bunun neticesi bazı yerlerde köylüler mahsullerini satamazlar, buna karşılık diğer yerlerde kıtlıktan kınırlar. Bazı mıntakalarda bütün memleketi besleyecek kadar pirinç çıkar, diğer mıntakalar hariçten pirinç idhal ederler.

Çinliler en eski medeniyet sahibi olduklarını iddia ederler. Onlar senelerle değil, asırlarla düşünürler: «Ahval fena gidiyor.» derler, fakat «Han devrindekine nisbetle daha iyi»

İki devir arasındaki zaman farkı meselâ 400 senedir.

Resimli Makale

Bütün medeniyet dünyasının, bütün milletlerin en büyük kaygusu, yurt müdafaasını tamamlamak, karadan, havadan ve denizden gelmesi melhuz olan her tehlikeye azamî dikkat ve en mükemmel vesait ile karşı gelmektir. İnsanlara, yurtlarında hür ve emin yaşamayı temin eden en esaslı âmîl, bu müdafa vasıtalarının kuvveti ve her lâhza faaliyete geçmeğe hazır olmalarıdır.

Müdafa vasıtaları, her şey gibi, günden güne değişiyor, ilerliyor, büyüyor, genişliyor ve bütün yurdu kucaklayan bir mahiyet alıyor. Günün en yeni ve en kuvvetli vasıtalarını e-

dinmek; yurdu, her tecavüzdün korumak, ve tecavüzdün korunma kudretinin verdiği emniyet, huzur içinde yaşamak ve çalışmak demektir.

Arada sırada milletler arasında başlayan silâhlama yarışı, korunma ihtiyacının hassasiyetinden ileri gelir. Bu hassasiyet, tatmin edilmedikçe sükûnet bulmaz ve her millet, kendini hürriyet ve emniyet havası içinde hissetmez.

Hürriyet ve emniyetin temeli müdafa kuvvetinin kemali olduğu için memleket müdafaasını bu kemale erdirmek yolunda her yurddaşın vazifesini azamî dikkat, azamî itina, ve azamî feragat ile yapması en büyük borçtur.

Yurt müdafaası

Sözün Kıyası

Iftira

Ermel Talu

Beykozda bilmem kim, bir müddet kendisine nikâhsız olarak yaşadığıktan sonra her hangi bir sebepten dolayı ayrılan bir kadına, geri gelmek istemediği için:

— Benden elli lira çaldı da, öyle kaçtı!

Diye iftira atmış.

Aklı sıra, bu adam, yaptığı bu şantajla, zavallı kadını tekrar kendisine birlikte yaşamağa icbar edecek yahut ki ondan intikam almış olacaktır.

Pek şeni' bir şey olan iftira, bizim sosyal hayatımızda maalesef iptizale uğramış, âdet hükmüne girmiş bir tehdit ve intikam vasıtası olmuştur.

Bir çok burjuva evlerinde, ekseriyâ pir aşkına can tüketen, «ahretlik» ve «evlâlık» namı müsteârî altında, hakikî birer kürek mahkûmu hayatı süren biçare, kimsesiz Anadolu yavru rularından her hangi biri bu serencama dayanamayıp isyan ederek, hürriyetine kavuşmak istediği gün, onun hanım vefa efendisi önce şu tehdidi savurur:

— Polisleri musallat edip, sana öyle bir iş açarım ki alimallah sürüm sürüm sürürsün!

Ve zavallı, bu tehdide aldırmyarak gidecek olursa, o bayan veya bay, derhal karakola baş vurur:

— Sandığımdan, sepetimden filân, falan şeyi çaldı.. davacıyım!

Yurtdaşların her şikâyetini nazari itibare almağa mecbur bulunan zabıta güçlerle bununla meşgul olur.. şahit gösterilen konu komşu işlerinden, güçlerinden alikonarak, karakola, mahkemeye taşınırlar..

Iftira suçunu irtikâp eden ise, açığa, dayağa, hakarete tahammül edemediği için kendisini bırakıp giden biçare bir mazlum süründürdüğünden dolayı memnundur!

Bu kabil hâdiseler, bizde bir değil, on değil, yüz değildir.

Iftira da, dedikodu gibi harcı âlem olmuş bir iftihat, sosyal bünyemizde ufunetlenmiş bir yaradır.

Bu yara ciddi tedavi ister. Bu gibi Hodgâmane maksatlarla otoriteyi iffal, zabıtabayı ve adaleti işgal eden müfterileri ben, en ağır cezalara müstahak görürüm.

E. Talu

Biliyor Musunuz ?

1 — Saadâbad âlemlerini ve Lâle devrini canlandıran şâir Nedim, devletin hangi memuriyetlerinde çalışmıştır?

2 — İrana yürüyerek giden büyük bir katliam yapan ve bütün İran eserlerini yakan Arap kumandanı kimdir?

3 — Türkiyede gündelik kaç gazete, kaç mecmua çıkar?

4 — Dünyanın en büyük dağı hangi kıt'adadır, hangisidir ve kaç metredir?

5 — Çekoslovakya hangi devletler arasına sikişmiştir?

(Cevapları yarın).

★

(Dünkü Suallerin Cevapları)

1 — Öleceğini hissederek 24 saat evvel:

Bimarmın ey ecel bu akşam gel camım al Şarkısını söyleten padişah Birinci Ahmettir.

2 — Amerika müttehit devletlerinin teşekkülünden sonra şimal ve cenup eyaletleri arasında vukua gelen ayrılık harplerinin sebebi, köleliğin ilgası meselesidir. Cenuplular bu ilgaya taraftar olmamışlar, senelerce süren harpten sonra şimaliler galip gelmiştir.

3 — Bugünkü İngiltere Kralı Edvardın büyük anası Kraliçe Viktoryadır.

4 — İstanbulda ilk rasathane 1040 da Fındıklı sirtlarında kurulmuş, fakat şehre veba getirir fetvasıyla akabinde yıkılmıştır.

SÖZ ARASINDA

Dünyanın alkışlanma rekorunu kıran adam

Amerikalılar her sahada rekor kırdıkları gibi, alkışlama sahasında da rekor kırmışlardır. Vak'a şudur:

Ruzvelten evvel, Amerikada Reisicümhur olan Hoover, halkın nazârında çok düşmüştü. O kadar ki kendi fırkası bile onun namzetliğini ikinci intihapta ileri süremedi.

Her akıllı siyasi gibi Hoover de eski şöhretini tekrar elde etmek için, inziva köşesine çekildi, ve «gelen gideni arar» sözünü filiyatta tahakkuk etmesini bekledi.

Eski Cümhur reisi kâfi derecede istirahat etmiş olacak ki yeni seçim dolayısıyla ortaya çıkmış ve geçenlerde irat ettiği bir nutuktan sonra, tam yirmi bir buçuk dakika süren alkışla karşılanmıştır. 21 buçuk dakika süren alkışa, şimdiye kadar henüz rasgelenmemiş imiş.

Haritalı helbiseler

İtalya Habeşistanda muzaffer olduktan sonra kadınlar arasında yeni bir moda taammüm etmiştir. Beyaz emrimeler üzerinde Habeşistann haritasını musavver kumaşlar ortaya çıkmış ve bu kumaşlara kadınlar büyük bir alâka göstermişlerdir.

Şimdi sokaklarda adım başında üzerinde nehirleri, dağları gösteren, nebat ve hayvanların çeşit ve miktarını anlatan entarili bayanlara rasgeleniyor.

HERGÜN BİR FIKRA

Maşşallah, beyim!

Erenköyünde oturan Borazan Tevfik'in bir tarihte evine hırsız girmişti. Yattığı yerden tıkrıdı duyan Tevfik, yatağından fırladığı gibi alt kat-taki avluya inince, yabancı bir adamın, kucağın bir yığın eşya ile kapıdan savuşmak üzere olduğunu gördü.

Hemen üzerine atılıp, yakasına yapışarak bağırdı:

— O eşyanın hepsini şimdi şuracığa bırak. İhtiyar musun?!

Hırsız:

— Maşallah, beyim! dedi. Onun yanısını ben bitişik komşunun evinden aşardım. Üstelik onları da mı vereyim?

Çayın nasıl Pişirileceğini öğretmek için mektep

Pekinde, çay pişirmeği öğretmek üzere bir mektep açılmıştır. Mektebe gençler ve bilhassa kızlar tarafından büyük bir rağbet gösterilmiştir.

Mektep idaresi çaycılığı muhtelif kısımlara ayırmıştır. Hocaların biri, dünyada mevcut 620 çeşit çayın ayrı ayrı lezzetini bildiğini iddia etmektedir.

Bu mektepte çayın nasıl pişirileceğini öğrendikten maada onun nasıl içileceğini de öğrenmektedirler.

Çay şeffaf bardaklarda, sureti mahsusada serpiyen kokuların içinde ve biraz loşça odalarda içilir.

Eskimoların bilmedikleri hastalıklar

Rus âlimlerinin yaptıkları tetkiklere nazaran Eskimolarda şimdiye kadar, kanser, şeker, damar sertliği gibi hastalıklara rast gelinmemiştir. Halbuki Eskimolar, yedikleri yağ ve etlerle bu hastalıklara en müsait insanlardır.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Bir mecmuanın bir müddet evvelki nüshalarını karıştırırken gözüme ilişen bir fikra:

«Mahalle kahveleri, kumarın ilk mektebidir ve klüpler, üniversitesi!

İşte Sipahî Ocağı...

Adı üstünde: Sporun en kahraman şubesi değil mi?..

Hayır.. Aşağıda, Türk zabıtları at oynatırken, yukarıda kalantör Ermeniler kumar oynatıyor!.. Aşağıda, Türk kızları mania atlatırken, yukarıda profesyonel kumarbazlar birbirini atlatıyor!.. Aşağıda, Türk gençleri dizgin çekerlerken, yuka-

ında blöfcüler rest çekiyorlar!..

İşte, İstanbulun göbeğinde, devlete ait bir bina içinde ve Harbiye mektebinin yanında bir klüp, bir spor klübü, hem de (Sipahî) adını taşıyan bir spor klübü ki, bir katında atlar, bir katında da kumarbazlar şahlıyor!

Kapısından girin: Kişiyen kırsaklarla karşılaşacaksınız.. Merdiveni çıkın: Zırlara bürünmüş, eli kargılı bir cengâver heykeli sizi önler.. Ve içeri bakın: Rakı sofraları, yeşil masalar, bıyıklı madamlar, kaş ve burunlu kumarbazlar!»

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

İtalya, Avrupa işleriyle meşgul olmağa başladı

İtalyan gazetelerine göre ilk iş Milletler Cemiyeti dışında bulunan Almanyaya yardım olacaktır

Roma 16 (Hususi) — Jorale D'Italia gazetesi bugün yazdığı baş yazıda İtalyanın, harp işlerini bertaraf ettikten sonra Avrupa işleriyle meşgul olmağa başladığını haber vermektedir.

Gazete Almanyanın İtalya - Habeş harbi devamınca İtalyaya karşı dostluk ve bitaraflık gösterdiğini ve her taraftan tazyika uğradığı halde zecri

tedbirleri tatbik etmediğini, harbin devamınca Alman neşriyatının mutedil ve medeniyet lehinde olduğunu anlattıktan sonra Almanyanın İtalyan zafirini de çok iyi karşıladığını söylüyor ve buna mukabil İtalyanın, meşru emellerini tahakkuk ettirmek hususunda Almanyaya yardım edeceğini izah ediyor.

Cezayirde arbede başladı

Yerliler volda giden otomobilleri çevirerek içerdekilere hücum ettiler ve dövdüler

Cezayir, 16 (A.A.) — Bu sabah yerlilerden mürekkep ve sopalarla müsellah gruplar Douaouda Seyid Musa, Fort de L'eau ve Rovigo kasabalarında çiftlik amelelerini ayartmak istediklerinden dolayı çıkan hadiseler üzerine polis 40 kişiyi tevkif etmiştir. Yerliler yolda giden otomobilleri çevirerek içerdekilere hücum etmişler ve dövmüşlerdir.

Sesid Abbas da pazardan beri jandarmalarla seyyar muhafızlar karakol gezmekte olup inzibat servisleri takviye edilmiştir. Pazar günü orada «Halkılar cephesi» nümayişleri esnasında bir takım hadiseler olmuş ve neticede Legion Etrangere mensup bir zabıt ile, bir jandrama yüzbaşısı ve üç jandarma hafif surette yaralanmıştır.

Suriyede garip bir hâdise

Filistin Araplarının Suriye Reiscumhuruna gönderdikleri 10 lira

Halep — Bura gazetelerinin yazdıklarına göre Filistindeki Arap mücadelecilere yardım için geçenlerde Suriye Cumhur reisi İzzet Holu Paşa zade Mehmet Ali El-abid Beye bir heyet müracaatta bulunmuş, fakat müşarüleyh cüzdanını açıp heyet içinde bir Suriye lirası olduğunu göstererek müzayikasından bahsetmiş ve ancak bunu verebileceğini söylemiştir.

Vak'ayı haber alan Yafa Arap amelesi Cumhurreisi namına on Filistin liralık bir çek göndererek müzayikasının tevhinine yardımda bulunmak istediklerini bildirmişlerdir.

Filistindeki Karışıklıklar

Kahire, 16 (Hususi) — Filistindeki vaziyet vahametini muhafaza ediyor. Filistin fevkalâde komiseri Sir Waugycop Maverayı Şeria Emiri Şerif Abdullaha müracaat ederek tavassut etmesini istemiş, Şerif Abdullaha buna imkân görmediğini söylemiştir. Suriyeli gençlerden müteşekkil heyetler hududu aşarak Filistindeki Araplara yardıma koşuyorlar.

Bugün Hicazda da Filistine yardım için bir heyet teşekkül etmiştir. Mısırda ise aynı heyet daha evvel teşekkül etmiş bulunmaktadır.

Bu suretle Arapların İngiltereye karşı teşkil ettikleri cephe günden güne büyümektedir.

Araplar, yarın Kudüste büyük bir nümayiş daha yapacaklardır. Kudüste ki Yahudiler şehri tekrar terketmeğe başlamışlardır. Muhtelif yerlerde bombalar atılmışsa da belli başlı zarar yapmamıştır.

Gümüştanede bir çocuk boğuldu

Gümüştane, 16 (A.A.) — İki aydanberi yağın sürekli yağmurlardan sular coşmuştur. Bugün 15 yaşında bir çocuk Harşit suyuna düşerek boğulmuş ve cesedi kasabaya 15 kilometre mesafede bulunmuştur. Yağışlardan dolayı ekinlerin önemli zarara uğrayacağından ve pas tutacağından korkuluyor.

Doktor Şahtın seyahati

Bir Fransız gazetesine göre seyahat Almanyanın malî vaziyetle alakadarmış

Paris, 16 (A.A.) — Saint Brice ile Journal gazetesinde yazmış olduğu bir makalede küçük itilâf konferansı ile doktor Şahtın seyahati arasında bir alâka görmekte ve «doktor Şaht, acaba neden dolayı bu seyahate çıktı? Almanyaya ile şark devletleri arasındaki ticaret münasebetlerinin inkişafını temin etmek için mi?» sualini sormaktadır.

Saint Brice, bu seyahatin sebebi daha ziyade Almanyanın malî vaziyetinin fena olması olduğu mütaleasında bulunmakta ve şunları ilâve etmektedir:

Almanya mal vermek suretiyle teydiatta bulunmak istediğinden borçlar birikmektedir.

Habeşistanda Roma usulü selâm

Umumî vali geçerken Habeşler arabalarından inecekler

Adisababa, 16 (A.A.) — Neşrolunan bir emirnameye bütün Habeş halkı umumî vali geçerken yolda araba veya atlar- dâna inerek Romalı usulü selâm vermeğe mecbur tutulmaktadır. Kadınlar arabalarından inmeden de selâm verebileceklerdir.

Tunada bir kaza

Peşte, 16 (A.A.) — Peşte tramvay kumpanyası işçilerinden altmış kişiyi hâmil bir sal Tuna üzerinde fazla yük- lü olmasından dolayı batmış ve sabah saat bire kadar altı kişi ölü ve yirmi kişi de diri olarak çıkarılmıştır.

Müthiş bir infilâk: 40 kişi öldü, 30 yaralı var

Tallin 16 (A.A.) — Bir silâh ve cep- hane deposunun lâvratuarında bir infilâk olmuş, 40 kişi ölmüş, 30 kişi kadar da yaralanmıştır.

Şimdiye kadar enkaz altından ancak dokuz zabıtın cesedi çıkarılmıştır. İnfilâkın sebebi belli değildir. Yalnız zabı- lerin bir mermi doldurdukları sırada vuku bulduğunu anlaşılmıştır.

Erzurum yolunda Bir kamyon Uçuruma düştü

Şoförle muavini ve yolcu- lardan iki müteahhit ağır surette yaralandılar

Gümüştane, 16 (A.A.) — Trabzon- dan Erzuruma gitmekte olan 15 numaralı kamyonu idare eden şoför Hüseyin Torul'a üç kilometre mesafede ve Zigana etekle- rinden dönerken 100 metreden fazla bir uçurumdan yuvarlanmış, şoför ve muavini ve yolcularından şimendifer müteahhitleri İzzet ve Rifat muhtelif yerlerinden çok ağır bir surette yaralanmış ve Merkez dis- panserine nakledilerek ağır hastalara ame- liyat yapılmıştır.

Müddiummî tahkikata el koymuştur.

Danzikte yeni hâdiseler

Nazilerin lideri bir taarruz- da maktul düştü

Dantzing, 16 (A.A.) — Dün gece, Nazilerden on kişi sosyalist Zallerin e- vine taarruz etmişlerdir. Bu esnada atı- lan silâhlardan, Nazilerin lideri Ludvig maktul düşmüştür.

Naziler bazı Polonyalıları da tecavüz eylemiş olduklarından resmî makam- lar yeni hâdiselere meydan vermemek için şiddetli tedbirler almışlardır.

Sarıyerde Define Aranıyor

Sarıyerde Kasap çayırında Osman is- minde bir adam define aramaktadır. id- diasına göre bu define umumî harpte İs- tanbuldan Ayvalığa giden bir Bulgar aile- si tarafından gömülmüş. Bu Bulgar ailesi bir daha İstanbul'a avdet etmeğe karar verdikleri için kendilerini hududa kadar sağ salım götürülen Ömer isminde bir jandarmaya definenin plânını vermişlerdir. araya harp seneleri girdiği için Ömer de- fineyi arayamamış geçen sene de ölmüş- tür. Şimdi defineyi Ömerin kardeşi Osman aramaktadır. Henüz bir şey bulunmamıştır. Müspet veya menfi neticenin bugün alın- cağı umulmaktadır.

Madridde grevcilerin sayısı 120,000

Madrid, 16 (A.A.) — Madrid'te greve iştirak eden işçilerin sayısı, hâlen 120,000 den fazladır.

DÜŞÜNDÜĞÜM GİBİ!

523 gencin istilâli bir memleket meselesi değil midir?

Bu sene Hukuk Fakültesinde yapılan ve Hukuk Fakültesi talebelerine bütün di- ğer derslerden imtihan olmağa hak verecek bulunan yazılı eleme imtihanları bütün Türk münevverlerini korkutacak bir netice ver- miştir.

Talebelerin şikâyetlerine nazaran; bu yazılı imtihanlara girip muvaffak olmayan veya (muvaffak olmadığı iddia edilen) ta- lebenin sayısı 523 tür.

Bu gençler eleme mahiyetinde bulunan bu imtihanlarda muvaffak olamayınca şifa- hi imtihanlara girmek hakkını kaybetmek- tedirler. Ancak Eylül ayında yeniden im- tihana tabi tutulacaklar evvelâ yeniden iki dersten imtihan edilerek eleme yapılacak onda muvaffak olurlarsa şifahi imtihanlara girecekler, ve her derste muayyen numara- yı almazlar da yalnız bir tek dersten nu- maraları kırılırsa sınıfta kalacaklardır. De- mek ortada mevzuubahsolan şey 523 gen- cin hayatıdır. Bunların içinde geçen sene yalnız lisan imtihanında sınıfta kalmış bu- lunanlar vardır ki bu sene de bir tek ders- ten muvaffak olamazlarsa bütün istikbal- leri mahvolacak ve Fakültelerine devam edemeyecekler, hayatlarının bütün seyri birden değişecek tahsil senelerinin bütün emekleri mahvolacaktır.

523 gencin elemelerde böyle sapır, sa- pır dökülmelerine âmil olan şey nedir?

Sene içinde çalışmamışlar mıdır?... Üniversite tedris usulü mü hatalıdır?

Talebenin iddia ettiği gibi imtihan tali- matnamesi mi hatalıdır?

Ve gene talebenin iddia ettiği gibi sı- nıflar pek kalabalık olduğundan imtihan kâğıtlarının pek bol olması, bunları tetkik müddetinin pek dar bulunması ve tetkik e- den profesörün pek haklı olarak bunları, bu kâğıtları büyük bir dikkatle okumağa vakit bulmayarak bunalmış bulunmasıdır.

Biz bunun hakkında bir fikir vermeğe kendimizi mezun görmüyoruz, yalnız öyle düşünürüz ki bu mesele yalnız bir tedris yuvasının damı altında ve dört duvar in- cinde kalacak bir mesele değildir.

Bu meselenin duvarları bütün Türkiye hudutlarıdır. Ve bu duvarlar arasında dü- şünebilen her başın alakadar olacağı bir iştir.

Üniversite tahsili yapan gençlerimizin mühim bir kısmı fakir çocuklardır. Hayat- larını bir an evvel kazanmak mecburiyet- inde olan bu gençlerin bir sene sınıfta kal- maları veya sonuncu sınıfa kadar tahsilleri- ni yaptıktan sonra diploma almak yerine mektebi terketmeğe mecbur olmaları onlar için de memleket için de bir felâkettir.

Alakadarların bu 523 gencin istikbal- ine temas eden bu hâdise karşısında lâkayd kalmıyacağını ve bunun sebeplerini araştı- rıp bu felâketin önüne geçeceğini ümit e- diyoruz.

Suat Dönüş

Sefil bir baba

Kendi kızını berbat etti

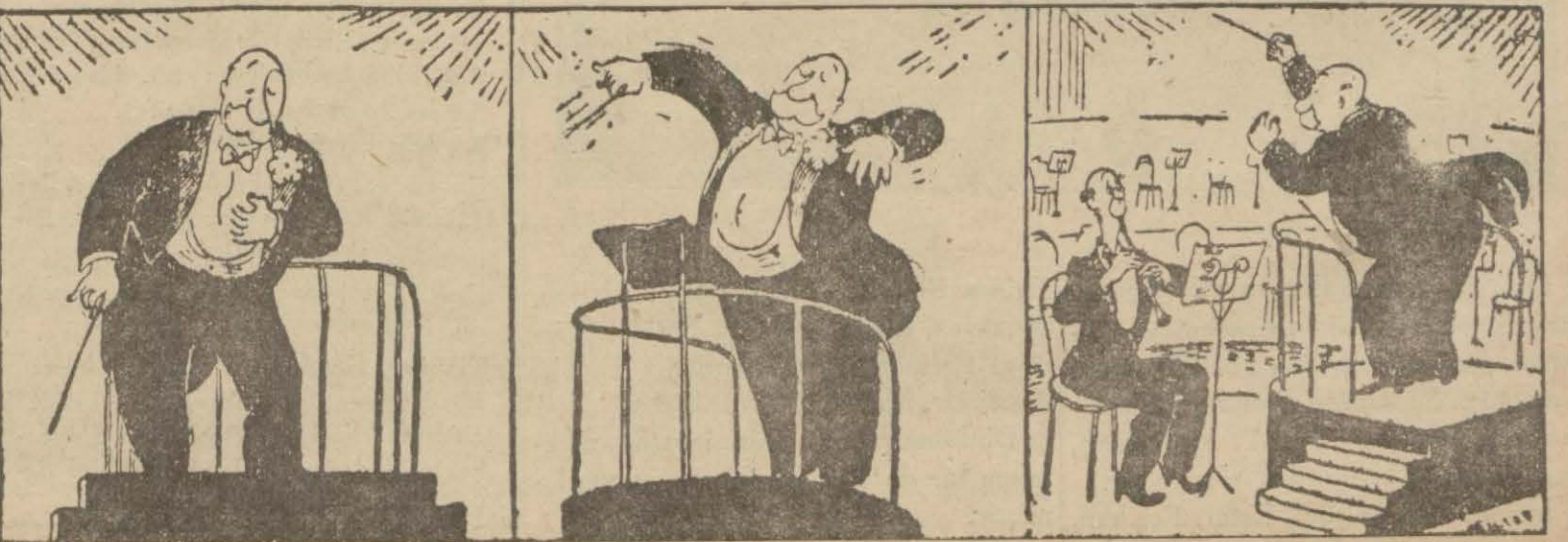
Çanakale (Hususi) — Şehrimize bağı Lâpsekinin Sazak köyünde se- fil bir baba kendi kızına tecavüz et- miştir.

Bu adam kırk dört yaşındadır. Adı Raşiddir. On yedi yaşındaki, öz kızı Şefikayı Rus tüfeğiyle tehdit etmiş, onu kendi aruzlarına alet ederek ber- bat etmiştir.

Suçlu baba, yakalanarak müddei - umumiliğe teslim edilmiştir.

Selim Ragıp

İki ahabap çavuşlar

ŞEHİR HABERLERİ

Bir sahtekâr yakalandı

Bu adam elektrik saatlarının mühürlerini taklit ediyormuş

Dünkü sabah gazetelerinden birisinde zabitanın bir kalpazan şebekesinin peşinde dolaştığı ve bazı yerlerde arama yaptığı yazılmıştı. Bu haber yanlış.

Türkiyede yeni bir kalpazanlık hâdisei yoktur. Tektük rastlanan paralar evvelce de yazdığımız vechile Kayseride, İzmirde, İstanbulda evvelce yapılmış teşebbüslerde piyasaya verilen paralarla Bulgaristandan sokulmuş olan paralardır.

Bulgaristandaki şebeke de dahil olduğu halde bütün kalpazanlar daha o zaman yakalanmışlardır.

Polisin evvelki akşam yaptığı aramalar büsbütün yeni bir vak'a dolayısıyla.

Bir müddettenberi İstanbulda elektrik saati mühürü ve ölçü damgası sahtekârlığı yapılmakta olması zabitanın nazarı dikkatini celbetmiştir.

Elektrik saatleri açılıyor Müş'irenin gösterdiği istihlak miktarı azaltılıyor, sonra saatin mühürü yenileniyor. Bit-tabi bu mühür bozulan mühürün aynı olduğu için de kimse hilenin farkına varmıyor. Fakat iş devam edip gidiyor ve nihayet zabıtaya aksediyor.

Aynı hile ölçü ve tartı aletlerinde de görülmüş, neticede zabita bu işin peşine düşmüştür.

Çok sürmeyen takip neticesinde Panayot isminde bir adamın bu işi yaptığı anlaşılmış ve Panayot yakalanmıştır.

Panayotun evi arandığı zaman ya-tağının altında elektrik saatlerinin mühürünü taklit eden aletle ölçü aletlerini damgalayan alet ve damgalar bulunmuştur.

Panayotun daha bir kaç arkadaşı olduğu sanılmakta ve aranmaktadır.

Polislik imtihanı

Dün polis olmak isteyenlerin imtihanları yapılmıştır. İmtihana 100 genç girmiştir. Muvaffak olanlar polis mektebine gönderilecekler, orada tahsilini bitirdikten sonra vazifeye başlayacaklardır.

Rakı yerine su satan adam

Beyoğlunda bir çok dükkânlarda rakı şişelerine su doldurduktan sonra İnhisar İdaresinin mühürünü taklit ederek rakı yerine su satan Çorumlu Hüseyin yakalanmıştır. Hüseyin adliyeye teslim edilmiştir.

Üsküdar kollejinden diploma alanlar

Üsküdar Amerikan kız kollejinde dün diploma tevzii merasimi yapılmıştır. Bu yıl kollejden 18 kız mezun olmuştur. Bunlardan 6 sı ticaret kısmından, ikisi ev idaresi kısmından, onu da kollej kısmından mezundur. Mezun olan talebe Ester, Perihan,

Üsküdar hapisanesindeki cinayet

Feriköylü İbrahim'in mangal ayağından bıçak yaptığı anlaşıldı

İbrahim

Dünkü nüshamızda Üsküdar hapisanesinde bir cinayet olduğunu, Feriköylü İbrahim isminde birinin Kara-Ahmet adında bir mahkûmu bıçakla vurarak öldürdüğünü yazmıştık.

Üsküdar müddeiumumiliği bilhassa bıçağın hapishaneye nasıl girdiği etrafında tahkikat yapmış ve neticede bıçağın hapishane dahilinde yapıldığı neticesine varmıştır.

Feriköylü İbrahim eski bir saç mangalın ayağını aylarca taşla sürte sürte bıçak haline getirmiş ve cinayeti bununla yapmıştır.

İbrahim hapishanede tecrit edilmiştir. Yakında mahkemeye verilecektir.

Yugoslav misafirimiz Bursaya gitti

Misafirimiz Yugoslavya nazırlarından Şevki Behmen ve refikası dün sabah, mihmandarları Rifki ile birlikte Yalovaya gitmişlerdir. Şevki Behmen Yalovadan Bursaya geçecek ve oradan şehrimize dönecektir.

Pazar ruhsatiyesi işi

Bina kıymetlerinin yükselmesi dolayısıyla pazar ruhsatiyeleri resminin artmış olmasından mütevellit şikâyetler devam etmektedir.

Belediye reisi Ekrem işin daimî encümen tarafından tetkik edilmekte olduğunu söylemiştir. Fakat alâkadarlar daimî encümene henüz böyle bir mesele tevdi edilmediğini bildirmişlerdir.

Selâhiyettar kimselerin ifadesine göre bu işin Birinci Teşrinden, yani Cemiyeti Umumiyenin toplantısından evvel kanunu bir şekilde halledilmesi imkânsız olduğu anlaşılmıştır.

Buğday fiyatlarının yükseklik

Alâkadarlarca muvakkat addediliyor, yeni mahsul gelince fiyatlar düşecek

Son bir kaç gündənberi buğday fiyatlarında bir yükselme göze çarpmaktadır, alâkadarlara göre bu yükseliş ehemmiyetli değildir. Fiatların böyle artmasına sebep İstanbulda buğday istokunun azalmasıdır. İstok azalınca borsadaki fiatlarda kilo başına 20 - 30 para kadar bir fark görülmüştür. Fakat bu hal fazla devam etmeyecek, piyasaya yeni sene mahsulü gelince fiyatlar tabii halini alacaktır. Son hafta zarfında şehrimize gelen buğday 800 - 900 ton arasındadır. Memlekette umumiyet itibariyle buğday vaziyeti bu yıl fevkalâde iyidir.

Beş kuruşa tiyatro

Yerlimallar Sergisinin hazırlıkları tamamlanmak üzeredir. Pavyonlar inşa edilmeğe başlanılmıştır. Sergide Halk operetinin temsilleri adam başına beş kuruş gibi ufak bir ücretle seyredilebilecektir. Maamafih bu temsiller küçük ve kısa sürecek birer perdelik komediler tarzında olacaktır.

Mihrace gidiyor

Bir müddettenberi şehrimizde bulunan Dharmpoor mihracesi Sir Stelvald bu akşam Romania vapuruyla Köstenceye hareket edecektir. Mihrace Romanyada bir kaç gün kaldıktan sonra Tuna yoluyla Budapeşte ve Vyanaya geçecektir.

Dr. İhsan Samiyi soyan mahkûm oldu

Sultanahmette Akbiyık mahallesinde Medrese sokağında oturan doktor İhsan Saminin 800 liralık eşyasını çalan Yekvart dört sene hapse mahkûm olmuştur. Bu eşyaları hırsızlık olduğunu bilerek satın alan bakkal Nuri de 3 ay hapse mahkûm edilmiştir.

Muallimlik imtihanları

Dün üniversite konferans salonunda orta mektep muallimi olmak isteyen talebelerin tarih ve coğrafyadan tahriri imtihanları yapılmıştır. İmtihanlara 18 kişi tarihten, 17 kişi de coğrafyadan girmiştir.

Sokakta elden para kapanlar

Feriköyünde oturan Hüseyinin kızı Zeynep dün Balıkpazarından geçerken Meded ve İsa adında iki adam elindeki para çantasını kapıp kaçmak istemişler, fakat biraz ayrılınca yakalanmışlar, adliyeye verilmişlerdir. Sulh hâkimi bu iki açık gözü tevkif etmiştir.

Nöbetçi Eczaneler

Bu geceli nöbetçi eczaneler şunlardır: İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Ziya Nuri). Alemdarda: (Ali Rıza). Bakırköyünde: (Hilâl). Beyazıtta: (Sitki). Eminönünde: (Mehmet Kâzım). Fenerde: (Arif). Karagümrükte: (Arif). Küçükpazarda: (Hikmet Cemil). Samatyada: (Teofilos). Şehremininde: (A. Hamdi). Şehzadebaşında: (Üniversite).

Beyoğlu cihetindekiler:

Galatada: (Karaköy). Hasköyde: (Halk). Kasımpaşada: (Merkez). Sarıyerde: (Asaf). Şişlide: (Nargileciyan). Taksimde: (Dellâ Suda, Ertuğrul, S. Baronakyan).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler: Büyükdada: (Merkez). Heybelide: (Yusuf). Kadıköy Altyolda: (Merkez). Modada: (Moda). Üsküdar Selimiyyede: (Selimiye).

OKUYUCU MEKTUPLARI

Tarsustak! Kıırım göçmenlerinin iskânı meselesi

Geçen şubatta Tarsus okuyucumuzdan biri bize Tarsustaki Kıbrıs muhâcirleri hakkında bir mektup göndermiş ve o muntakada bir çok boş arazi mevcut olduğu halde iskân muamelesinin bir türlü tabii seyrine giremediğini yazmıştı.

Dün bu mesele hakkında Tarsusta Şehit Kerim mahallesinde (158 inci sokakta No. 11 de oturan aynı okuyucumuz, Salih oğlu Cemalden yeni bir mektup aldı. Okuyucumuz diyor ki:

— Bu mesele ile alâkadar olan Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti 3 - 4 - 936 ve 4505/17 sayılı tezkere ile iç il valliğinden vaziyetin tenvirini ve metruk arazinin tesbitini istedi. Valimiz bu işle büyük bir ehemmiyetle uğraşmağa başladı. Kaymakamımızla temasa geçti, memurları dinledi ayrı-

ca Tarsusun kıymetli kaymakamı, benden bu metruk hallerin tesbitini istedi. Ben de verilen selâhiyetle emâki milliyedeki defterler üzerinde tetkikat yaptım ve (11) bin dönüm metruk tarla bulunduğunu meydana çıkardım.

İç ilin değerli valisi bu hususta elân meşgul bulunmaktadır. Pek yakın bir zamanda topraksız kalan benim gibi bir çok Kıbrıs muhâcirleri sevindirilmiş, toprak sahibi e-dilmiş olacaktır.

Tesbit ittiğim (11) bin dönüm araziden başka bu muntakada buna yakın boş tarla ve toprakların mevcut olduğuna kanlım. Valimizin değerli mesaisi mutlak surette müsmir bir netice vereceğini sandığım için tahkikatın sonunu beklemekteyim.

Garsonlar dün toplandılar

Yüzde on bahşiş işini konuşular, mektep açılmasını kararlaştırdılar, Avrupaya da talebe gönderilecek

Garsonlar Cemiyeti dün bir kongre akdetmiş, kongre başkanlığına sayılab lokantacı Cemal seçilmiş, bundan sonra müzakerele başlanmıştır.

Toplantıda garsonlar için müşterilerden alınan yüzde onların kendilerine verilmesi, verilmediği takdirde müşterilerden de yüzde on alınmaması meselesiyle garsonlar mektebinin açılıp açılmaması meselesi görüşülmüştür.

Kongre fevkalâde heyecanlı olmuş, söz alanlar büyük bir heyecan içinde söz söylemişlerdir.

Münakaşa neticesinde lokantacıların yüzde on garson bahşişini vermeğe mecbur edilebilmeleri için garsonların meslekten yetişmiş, ehliyetli ve dip-

lomalı adamlar olmaları icap ettiğine, bunun için de garson mektepi açılmasına ve bu mektepten ehliyetname almayanların garsonluk yapmamasına karar verilmiştir.

Bundan sonra müsaadesi alınmış ve nizamnamesi hazırlanmış olan mektebin açılmasına karar verilmiştir. Açılacak mektep talebelerinden bir kısmının Avrupaya gönderilmesi de kararlaştırılmıştır. Mektep iki sene olacaktır.

Dünkü kongre de garsonların yüzde on bahşiş hakkının temin edilebilmesi için lokantacılar hükümet nezdinde teşebbüslerde bulunmak üzere beş kişilik bir heyet seçilmiştir.

Sarayburnu açıklarında

Yolcular bir kayıkçıyı soyuyorlardı, fakat yakalandılar

Dün gece Sarayburnu açıklarında bir soygunculuk vak'ası olmuş, Tahsin isminde bir kayıkçı korkunç bir macera geçirmiş, deniz ortasında ve ayazda bir hayli ter döktükten sonra imdadına yetişenler tarafından kurtarılmıştır.

Tahsin Üsküdar'dan kayığına aldığı bir kaç yolcuyu İstanbul'a geçirirken Sarayburnu açıklarına geldikleri zaman bu yolculardan bir kaç üzerine hücum etmişler ve üzerinde bulunan 790 lira parasını almışlardır. Tabii kayıkçı bu parayı vermek istememiş, aralarında boğuşma başlamış, kayıkçının feryadı civarda bulunan şirket vapurları tarafından işidilmiş, bu vapurlar da imdad düdüğü çalmaya başlamışlardır.

Bu istimdada deniz polisi yetişmiş, fakat yolcular kayıkçının kendilerine iftira ettiğini söylemişlerdir.

Arama yapıldıca da kayıkçının 790 lirası bulunamamıştır. Maamafih yolculardan Salih, Ömer, Ahmet, İhsan tazyik edilince parayı kayığın baş altına sakladıkları anlaşılmış, para bulunmuş, kayıkçıya iade edilmiş, suçlular hakkında da takibata başlanılmıştır.

Buğday yolsuzluğu tahkikatı

Bir, iki yıl önce Ziraat Bankasında bir buğday yolsuzluğu olmuş ve bu yolsuzluk hakkındaki tahkikat evrakı Şûrayı devlete gönderilmiştir.

Şûrayı Devlet bu evrakı gene noksan gördüğünden Ziraat Vekâletine geri çevirmiştir.

Evrak noksanları ikmal edildikten sonra tekrar Devlet Şûrasına gönderilecektir.

Kızılay menfaatine siklet oyunları

Maraşlı yetim Mehmet Gürz namında ki ağır siklet şampiyonu Kızılay şerefine Üsküdar'da Şemsi Paşada spor meydanında pazar günü saat 2 de üzerinden dolu bir otomobil geçirecek, dolu üç çuvalı karının üstünde dans ettirecek, karının üstünde büyük bir örs üzerinde balyozla demir dövürecek, diş ve baş ile daha bir çok harikulâde marifetler gösterecektir.

Köprü üstünde şüpheli ölüm

Dün sabah köprü üstünde, arkasından yüklenmekte olan hamal Mehmet oğlu Muharrem ayağı kayarak düşmüş, başından hafif yaralanmış ve düştüğü yerde ölmüştür. Cesedi muayene eden belediye doktoru ölümü şüpheli göerek morga nakledilmesine lüzum göstermiştir.

Adliye müfettişleri kongresi

Bir müddettenberi İstanbul adliyesini teftiş eden adliye müfettişlerinin hepsi Ankaraya gitmişlerdir.

Müfettişler Ankarada kongre halinde toplanacak ve teftişlerinin neticesi etrafında birbirleri ile görüşer-umumî bir rapor hazırlayacaklardır.

Pratik Farmakoloğlara

Pratik Farmakologlar birliğinden: Senelik toplantımız 27/6/36 Cumartesi akşamı 21,30 da Çağaloğlundaki Eminönü Halkevinde yapılacaktır, sayın meslektaşlarımızın gelmelerini dileriz.

Ruzname. İdare ve mürakibinin raporları, nizamnamedeki tadilat. Seçim serbes görüşmeler. İş ve Hafta tatili kanunlarından istifade. Toplantı samimi bir eğlenti ile son bulacaktır.

R. Peker'in

İnkılâb Dersleri

Ankara ve İstanbul Üniversitelerinde **R. Peker**'in verdiği inkılâb dersleri kitap halinde basılmıştır. 124 sayfa tutan eser, her yerde **ON KURUŞA** satılmaktadır.

MEMLEKET HABERLERİ

Zonguldakta meyvacılık...

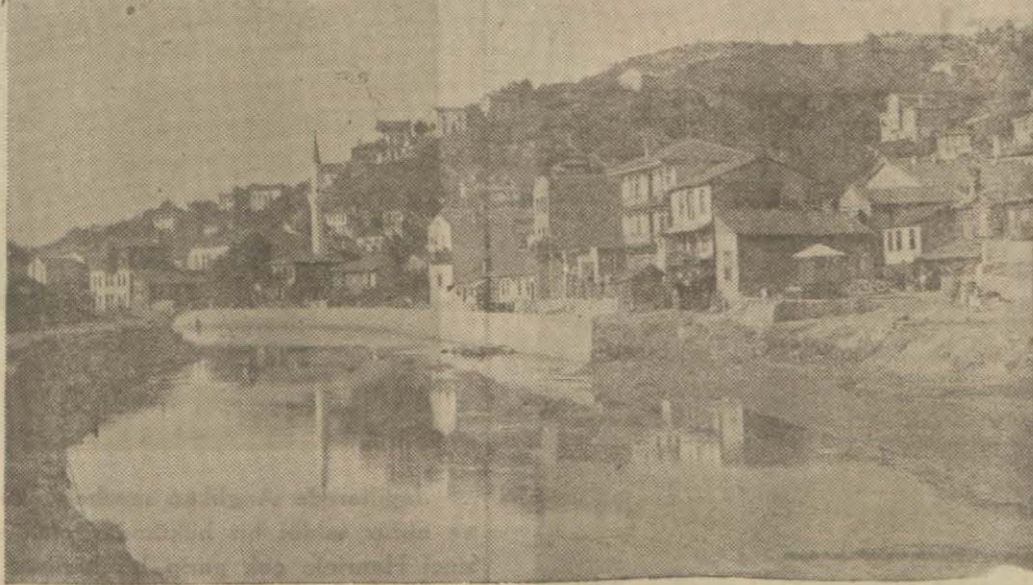
Baştanbaşa maden cevheri ile dolu olan Zonguldak arazisinde kısa köklü ziraat mahsulât yetiştirilememekle beraber uzun köklü meyva ağaçlarının pek verimli olacağı anlaşıldı

Zonguldak bir ziraat muntakası olmaktan uzaktır. Altında mevcut maden cevherinin icabı bu havalideki toprağın tepelikli, kısa köklü ziraat mahsulâtın istentlen şekilde inkişafına müsait değildir.

Zaman zaman yapılan tetkikler bu iddiayı teyit edecek neticeler vermiştir.

Bunun için Zonguldakta maden kömüründen başka bir şey olamayacağı hakkında umumî bir iddia vardır. Bu iddialara cevap veren toprak mütehassısları «bu sözler, memlekete ve toprağa bir iftiradır» diyorlar ve çok parayı icap ettirmeyen sistematik bir çalışma ile Zonguldakın yakın bir istikbalde Türkiyenin yaş meyva ihraç eden belli başlı bir iskelesi haline geleceğini de ilâve ediyorlar.

Toprak işlerinden anlıyanların temin ettiklerine göre; kısa köklü ziraat mahsulâtın inkişafına müsait bulunmayan bu havali topraklarında her çeşit meyva ağacı kolaylıkla yetiştirilebilir. Bu iş için çok elverişli olan toprak ve iklim, meyvacılık bakımından yapılacak teşebbüsleri mutlak bir muvaffakiyete irtisat mahiyette dir. Çok uzak olmayan bir zamanda, Zonguldakın maden kömürü gibi, en nefis yaş meyva ihraç eden bir memleket olmasına ortada hiç bir mâni yoktur. Az masraf ve fakat plânlı bir çalışma ile köylüye ağaç sevgisini aşılamak, meyva fidanı dikilmesi ve yetiştirilmesi hakkında mütehassısları tarafından pratik ve devamlı malûmat vermek, her sene ağaç bayramları tertip ederek ağaç ve yeşillik sevgisi hakkındaki propagandaları yenilemek, halkın ağaç dikmesine hız ve kolaylık verecek tedbirler alınmalıdır.

Zonguldaktan bir görünüş

leri almak maksadı temine kâfidir.

Bir çok zamandanberi ortaya atılan bu fikirleri ilk defa olarak ciddi bir şekilde ele alan Zonguldak valisi, Zonguldakın kömürözlüğünden başka meyvacılığın da tahakkukuna matuf tedbirleri hazırlamış ve harekete geçmiş bulunuyor.

Halit Aksoy her şeyden önce, en nefis ağız meyva fidanlarını halka meccanen dağıtmak, fidan yetiştirilmesi, fenni ağaç bakımı noktasından halka pratik bir görgü vermek için Zonguldakta bir «Nümunne fidanlığı» vücuda getirmiştir. Çok çetin şartlar altında ve fakat kıymetli eller tarafından hazırlanan fidanlık ilk semerelerini vermiş bulunuyor.

Filhakika, bir kaç yabancı elma ve çal-

yğınlarla kaplı bir yangın harabesi olan yer bugün muntazam tarhlarda sıklanmış yüzlerce çeşit meyva fidanı ile «Zonguldakta kömürden başka bir şey olmaz» iddiasında olanları fiilen tekzip eden bir hal almıştır.

Fidanlıkta bugün «30» binden fazla en iyi cins meyva fidanı vardır. Şimdiye kadar yetiştirilenlerden bir çoğu halka parasız dağıtılmış ve buradan fidan alanlara fidan dikmek, aşılamak ve bakmak hususunda malûmat verilmiş ve bunlara misallerde gösterilmiştir.

Fidanlık günden güne artmakta olan bir enerji ve ihtimalla inkişaf ettikçe, her bucağının boy vermekte olan meyva ağaçlarıyla örüleceğine şüphe yoktur.

Pehlivan köyde Mehmetçik âbidesi

Pehlivan köyü (Husufî) — Pehlivan köyünün Muratlıdan sonra Trakya'da ikinci nümunne köyü yapılması kararlaştırılmıştır. Köyün büyük muhtarlığını bizzat general Kâzım Dirik deruh-te etmiştir. Sık sık köye gelmekte ve köy işleri ile meşgul olmaktadır. Nahi-

ye müdürü Kemal ile köy muhtarı Hasan da köyün bayındırlığını temin için elele vermiş vaziyette çalışmaktadır.

Köyde yeni bir Mehmetçik âbidesi yapılmış, etrafı güzel bir bahçe ile süslenmiştir.

Karamanda bir elektrik kazası

Karaman (Husufî) — Burada şiddetli bir fırtına olmuş, bu fırtına esnasında hava elektrik hatlarından birini kopmuş ve altından geçmekte olan Çatakli Ömerin arabasına düşmüştür.

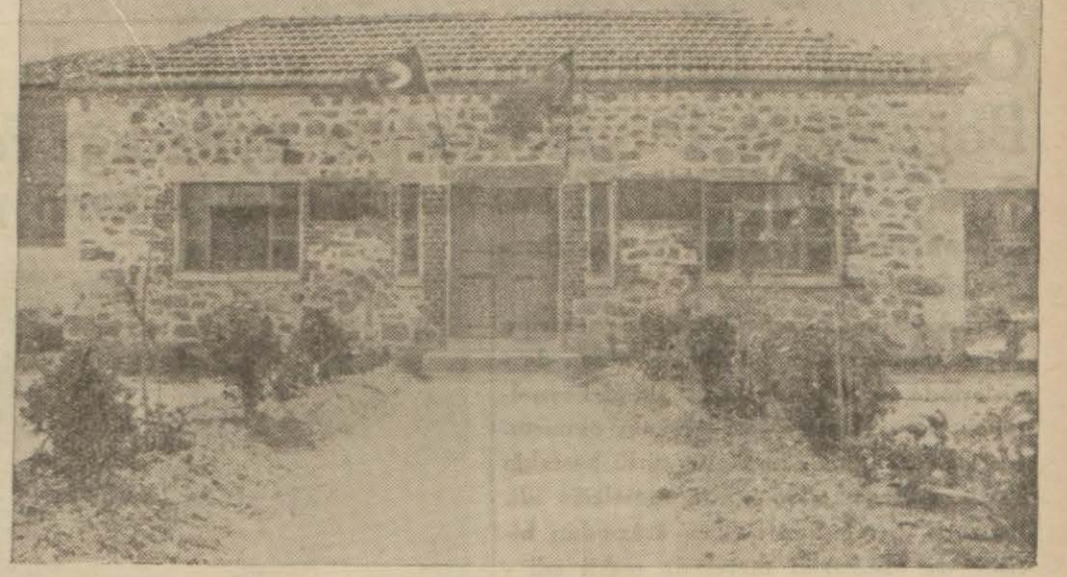
Arabanın atı tele temas ettiği için derhal ölmüş, arabacıya bir şey olmamıştır.

Söğütte adliye tayinleri

Söğüt (Husufî) — Adliyede yapılan tahkikat sona ermiştir. Müddeiumumî Tevfik Adana müddeiumumî muavinliğine, ceza hâkimi Asım Tavvas ceza hâkimliğine tayin edilmişlerdir. Söğüt hükümet doktorluğuna Emirdağ hükümet doktoru Asaf tayin edilmiştir.

İstanbulun yakın ve güzel köylerinden: Celâliye

Celâliyede müzeleri, lâboratuvarı ve sair tesisatı ile İstanbulluları bile imrendirecek mükemmel bir ilk mektep var. Köy muhtarı görgülü ve bilgili bir adam

Celâliyede köy odası

Celâliye (Husufî) — Celâliye, İstanbul — Silivri şosesi üzerinde yüz elli evli mamur bir köydür. Sokakları, gayet temizdir. Vaktile şehrin mütevazı bir sayfiyesi halinde olan bu köyde gayet güzel ve zarif binalara da tesadüf edilmektedir. Köyde şimdi mübadil muhacirler oturmaktadır. Bu muhacirler çok çalışkan insanlar oldukları için köy, günden güne inkişaf etmektedir. Köyde bir çok yeni tesisat vücuda getirilmektedir. Bu arada, güzel, kârgir bir köy odası ile, binanın önüne bir Cumhuriyet meydanı yapılmıştır. Meydanın kenarında, lâboratuvarı, sergisi, müsamerer salonu bulunan bir ilk mektep inşa edilmiştir. Mektebin bunlardan başka, hayvanat

müzesi ile bir de marangozhanesi mevcuttur.

Lâboratuvarındaki, fizik tecrübelerine ait âletleri, mektebin baş muallimi kendile yapmıştır. Hayvanat müzesinde, yılanlar ve bütün o civarda yaşayan hayvanlar tahnit edilmiş bir şekilde bulunmaktadır. Müzenin, bilhassa Gazi Köşesi mükemmeldir.

Celâliye köyünün muhtarı Süleyman uzun müddet Amerikada bulunmuş, oldukça görgülü ve bilgili bir adamdır. Köyü imar etmek hususunda çok çalışmaktadır. Köylüyü görgüsünden ve bilgisinden istifadelendirmektedir.

Kısa bir zamanda bu köyün genişleyeceği ve bir kasaba halini alacağı umulmaktadır.

Bayat nahiyesinde bayındırlık işleri

Elmalı (Husufî) — Elmalı halkı Bayat nahiyesinin merkezi olan Kaş çiftliğinden geçen ve üzeri açık bulunan suyu içmektedir. Halka sıhhi su içirmek için 5 kilometre mesafeden güzel bir suyun borularla nahiyyeye getirilmesi kararlaştırılmış, ve borular da sipariş edilmiştir. Olarık bulunan 15 köprü de beton olarak inşa edilecek ve hükümet binasının yanında bir park ile ilk mektebe bir hamam ilâve olunacaktır.

Nahiye merkezinden kazalara ve köylere telefon direkleri dikirtilmiştir. Sipariş edilen tel gelince telefon da yapılacaktır.

Çanakkaledede adliye tayinleri

Çanakkaledede (Husufî) — Şehrimiz sulh hâkimi Suad Karakeçi, Ürgüp sulh hâkimliğine, Ürgüp hukuk hâkimi Âli de, şehrimiz sulh hâkimliğine tayin edilmişlerdir.

Çanakkaledede Edirneli talebe

Çanakkaledede (Husufî) — Edirne muallim mektebinden dokuz talebe, buraya gelerek, Trovayı gezmişler ve, bir gece, Halkevine misafir olmuşlar, ertesi gün şehrimizden ayrılmışlardır.

Yıldırım iki hayvanı öldürdü

Soma (Husufî) — Sevişler köyüne bir yıldırım düşmüş, iki hayvana isabet etmiş ve öldürmüştür.

Gebzede bir sabıkalı öldürüldü

İzmit (Husufî) — Gebze istasyo-nunda kanlı bir vak'a olmuş, polis Hasan kendisine tabanca çeken Kâzım adlı bir sabıkalıyı öldürmüştür.

Kâzım şüpheli bir vaziyette istasyonda dolaşırken polis Hasanın nazarı dikkatini celbetmiş, Hasan kendisini karakola çağırmıştır. Kâzım bu daveti huşunetle karşılamış ve polise silâh çekerek kaçmıştır. Bu vaziyette polis Hasan da silâhla mukabele etmek vaziyetinde kalmış ve Kâzımı vurmuş-tur.

Hâdiseler Karşısında

Tipler

— 8 —

Bu bir terzi bayandır:

Kabak dolması yapmak için mutfağa girer. Kasabın getirdiği eti makasla ufak ufak doğrar; piriñçle karıştırır. Etle piriñç hamur haline gelmiştir. Bir avuç alır. Avucunun içinde ovalar; orta tarafını biraz sıkır. Uç tarafına bir boyun, ve bir baş şekli verir. Tepsinin üstünde ayak üstü durdurur.

Yanındaki sepetten bir kabak alır. Boynundan mezoreyi indirir. Evvelâ ayağa diktiği etli piriñci, sonra da kabak alır.

— Olmadı.

Bir başka kabak alır, onu da ölçer.

— Bu iyi!

Kabağı makasla keser. Tepsidede piriñçli etin üzerine geçirir.

Yukardan bakar, sağa eğilir bakar, sola eğilir bakar.

— Bu olur, fakat biraz fazla kloş veriyor.

Kabağı tekrar eline alır, yan tarafından bir parça daha keser:

— Mükemmel!

Tireyi iğneye geçirir. Kabağın makasla kestiği yerlerini diker.

Yine ayak üstü tencereye koyar.

Kabaklar bu tarzda hazırlanıp tencereye sıralanmıştır.

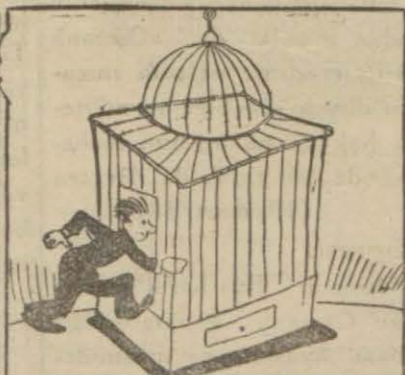
Tencereyi beyaz bir bezle kapatır. Ütüyü getirir. İyi yerleşmemiş olanları ütü ile yerleştirdikten sonra, tencereyi ateşe koyar.

İMSET

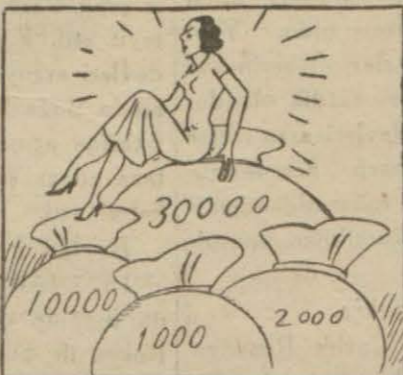
Pazar Ola Hasan B. Diyor Ki!

— Hasan Beyciğim! Duydum, memnun oldum.

... Mahdumu baş göz ediyor..

... Çok zengin bir kız alıyor-muşsun.

... Lâkin, bana kalırsa, fakir bir kızla evlendirseydin, daha bahtiyar olurdu.

Hasan Bey — Hiç merak etme, azizim! Ben malımı bilirim. Alıtı aya kalmaz, İcisi de benden beter züğürt olurları!

Boğazların siyasî ve askerî tarihi

Osmanlı İmparatorluğu zamanında Boğazlar meselesi, Boğazların Büyük Harpte oynadığı rol ve bugünkü vaziyet
(Son Postanın askeri muharriri yazıyor)

Osmanlı imparatorluğu ve Boğazlar meselesi:

Türkiye cumhuriyetinin ilânile tarihe geçen Osmanlı imparatorluğunun son devirlerinde siyaset sahasında aldığı beynelmül isim «Hasta adam» lakabı olmuştur. Bu «Hasta adam» in binbir türlü hastalığı içinde müzmin olan «Şark meselesi» idi. Bu şark meselesinin başlıca ârazından birisini de «Boğazlar meselesi» teşkil ediyordu.

Boğazlar meselesinde Rusya ve İngiltere:

19 uncu asır, İngiliz ve Rus siyasî nüfuzunun Asya ve Avrupada en şiddetle çarpıştığı devirleri kucağında taşımıştır. Yirminci asır başlangıcında Çarlık Rusyasının Japonyaya mağlup oluşudur ki Rusyayı bu mücadeleden vaz geçmeğe mecbur etmiş ve onu, Avrupadaki emeline, İngiliz - Rus - Fransız ittifakile varmak kararına sevk etmiştir.

Büyük harbe girmekten evvel, Çarlık Rusya, Boğazların bu harbin sonunda kendisine verileceği vaadini müttefiklerinden koparmış bulunuyordu.

Boğazlar meselesi hangi tarihten başlar?:

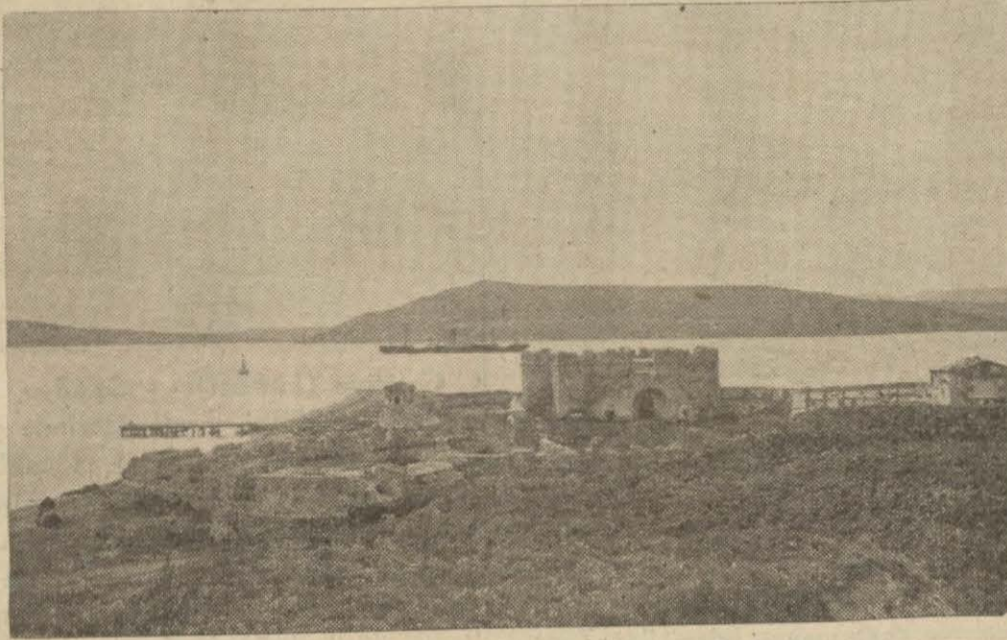
19 uncu asrın başında ve İngiliz - Rus nüfuzunun çarpıştığı sıralarda Çarlık Rusya, bütün gayretini Osmanlı imparatorluğunu ortadan kaldırmaya hasretmiş bulunuyordu. Çarlık Rusyasının Avrupa kut'ası üzerindeki siyasetinin esas hedefi bu idi. O zamanki Çarlık Rusya siyasîleri bu siyasının, Akdenize çıkmak lüzumundan doğmuş iktisadî bir zaruret neticesi olduğunu ileri sürüyorlardı.

İlk tarihten itibaren; Edirne muahedemesi:

İşte bu istilâci siyasa ikinci Mahmut devrinde Çarlık Rusya ile yeni bir harbin açılmasına sebep oldu. Navarinde Osmanlı donanmasının yakılışı, Çarlık Rusya ordularının Edirne ve Erzurum kapılarına dayanışları Osmanlı padişahını ürküttü ve 1829 yılının 4 Eylülünde imzalanan Edirne muahedemesi Boğazlar hakkındaki ağır tarihten hükümleri, ilk defa olarak, şöylece tesbit etti:

1 — Rus ticaret bayrağını taşıyan gemiler için Boğazlardan geçiş serbest olacaktı.

2 — Diğer devletlerin ticaret gemilerinin Boğazlardan geçmesine de karşı konulmayacaktı.

Çanakkale Boğazından bir manzara

Edirne muahedemesi, aynı zamanda, Yunanistanın istiklâlini de Osmanlı hükümetine kabul ve tasdik ettirmiş bulunuyordu.

Hünkâr iskelesi muahedemesi: Boğazlar meselesinin beynelmül muahedelerde ikinci defa yer alışı (Hünkâr iskelesi muahedemesi) neticesidir. Bu muahedenin akt ve imzasının sebebi de şu idi:

Mısır valisi iken Osmanlı hükümetine karşı isyan eden Kavalalı Mehmet Alinin oğlu İbrahim Paşa Osmanlı ordularını yenerek Suriyeyi ve cenubi Anadoluyu işgal ediyordu.

Osmanlı imparatorluğunu yıkmak için her fırsattan istifadeye çalışan Çarlık Rusyası bu sefer onun siyasî nüfuzu altına almağa teşebbüs ediyor. Ve Mehmet Ali ordularını Anadoludan çıkarmak için kuvvet yardımı dahi yapacağını söyleyerek ikinci Mahmuda yardım teklif ediyor. Neticede 15,000 askerle birlikte Rus donanması Boğaziçine girerek Beykoz civarındaki Hünkâr iskelesi önünde demirliyor. Fakat başta İngiltere olmak üzere Fransa ve Avusturya Rusların şark meselesinde kendilerinden üstün bir nüfuz kazanmasını bittabi hoş görmüyorlar ve Babiâli ile Mehmet Ali arasında siyasî tavassutlara girilerek Osmanlı hükümetini ağır fedakârlıklara katlanmağa ikna ediyorlar. Neticede 5 Mayıs 1833 tarihinde Mehmet Ali ile Osmanlı hükümeti arasında Kütahyada bir muahedename akdediliyor. Avrupa büyük devletlerinin bu teşebbüsten

maksatları Rus donanmasının İstanbul boğazından uzaklaşmasıdır.

Esasen Osmanlı hükümetini bir valisi karşısında, onunla çok ağır ve devlet hâkimiyeti ile telifi kabil olmayan bir muahedename imzalamak gibi küçük vaziyete düşüren zahîr sebep te bu olduğu halde Ruslar buna yanaşmadılar. Son asırlarını uzun bir can çekişme ile geçiren Osmanlı imparatorluğu nihayet Ruslarla da bir muahedename imzalamaya mecbur kaldı. İsmine (Hünkâr iskelesi muahedemesi) denilen bu siyasî vesika boğazlar hakkında şu hükümleri taşıyordu:

1 — Osmanlı hükümeti Çanakkaleden hiç bir bahane ile ve hiç bir ecnebi harp gemisinin geçmesine müsaade etmeyecekti.

2 — Çarlık Rusya bayrağını taşıyan harp gemileri ve hattâ Rus askerleri ise — müttefik (1) Osmanlı imparatorluğuna yardım kasdıyla — Boğazlardan serbestçe geçebileceklerdi. Her ne kadar birinci maddede lehte görünürse de hakikatte bu kayıt Çarlık Rusyasını Garp devletlerinin müte-cavizlerine karşı temin maksadını güdüyor ve güya Rusya ile ittifak etmiş vaziyette olarak bu hükümleri kabul eden Osmanlı imparatorluğu mağlup bir devletin bile kabul edemeyeceği ikinci maddede ileri nazarıda, bu defa da Rusyaya karşı, küçük bir vaziyete düşmüş bulunuyordu.

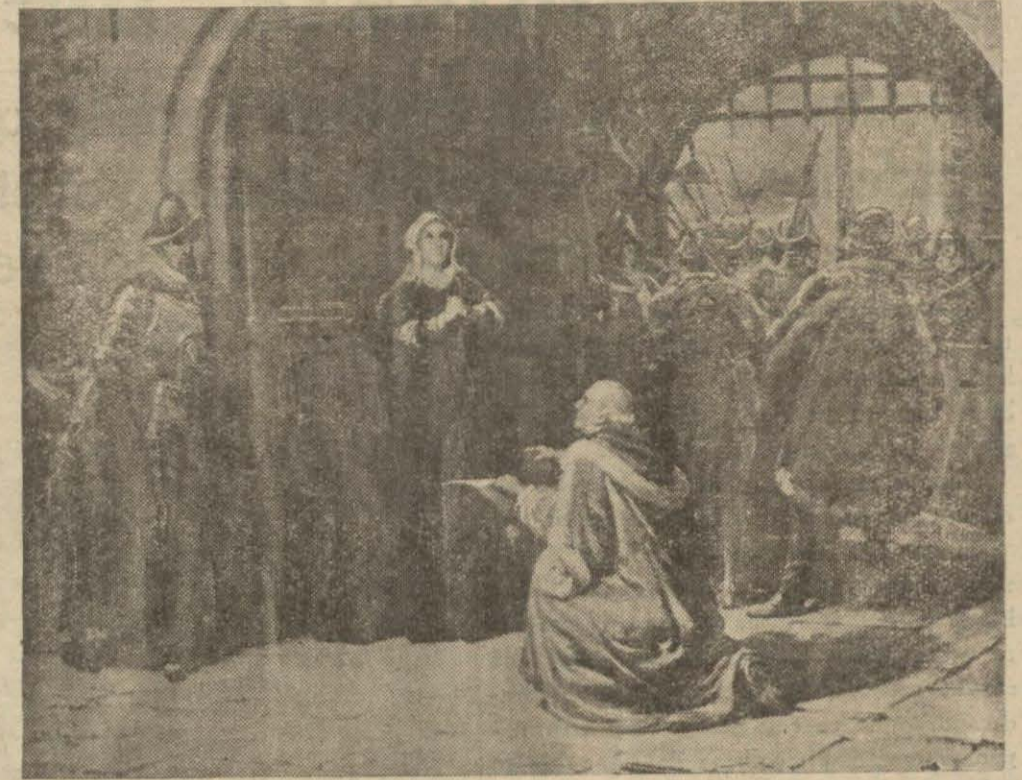
Londra Protokolü: (15/Temmuz/1840)

Hünkâr iskelesi muahedemesinin Boğazlar hakkındaki hükümleri gerek İngilterenin gerek Fransanın hiç işine gelmiyordu. Bunları ilga ve tadil için vesile ararlarken Mehmet Alinin Osmanlı hükümetile yeniden harbe girilip Osmanlı ordularını bir kere daha mağlup etmesi bu fırsatı hazırlamış bulundu ve bu defa bir taraftan İngiltere, ve Fransa ve bunlarla birlikte Avusturya; diğer taraftan Rusya işe müdahale ettiler. Londrada akdedilen konferans neticesinde İngiltere ile onun tarafını tutan Avrupa devletleri daha ağır bastılar ve boğazların bütün devletlerin harp gemilerine kapalı bulunacağı kaydı kabul ettirdikleri gibi Mehmet Ali ordusunun mağlûbiyeti üzerine (Hünkâr iskelesi muahedemesi) nin hükümsüz bulunduğu kaydını da ilâve ettirdiler (1840-1841). Bu suretle Avrupa devletleriyle Rusyanın çarpışması siyasî menfaatleri Osmanlı hükümetine, (Edirne muahedemesi) nden evvelki vaziyeti kazandırmış oldu. Yani Osmanlı devletinin Boğazlar üzerindeki mutlak hâkimiyeti kabul ve tasdik olundu. Fakat bir de «Osmanlı devleti arzu etse bile, ecnebi devletlerin harp gemilerinin Boğazlardan geçmelerine müsaade edemeyeceğine» dair bir kayıt konulması unutulmadı.

Paris muahedemesi:

Kırım muharebesinde Çarlık Rusyaya karşı hep birlikte muharebe etmiş olan İngiltere - Fransa - Sardunya (İtalya) ve Osmanlı devletleri ile mağlup şekilde bir muahedename imzasına muztar kalan o

“Son Posta”nın müsabakası: 40 Tarihi Vak'a ve 40 Tarihi Tablo 26 - Jan Grey'in idamı

İngilterede Anglikan mezhebi, kudret ve nüfuz sahibi bir hükümdar olan sekizinci Hanrinin çok garip bir hâdisesi yüzünden yerleşmiştir:

On altıncı asır başlarında Avrupada büyük bir rol oynayan sekizinci Hanri zalim, muhteris, mağrur ve kıskanç bir adamdı. 1527 de, on sekiz yıldanberi evli bulunduğu karısı Katerin d' Aragon'u boşayarak kraliçenin hizmetçilerinden An Boleyn'i alnak istedi. Papa kralın bu arzusunun mani olmak istedi. Bunun üzerine Hanri İngiltere kilisesinin Roma ile olan alakasını kesti, Cantorbéry piskoposu boşanmayı tesdik ve An Boleyn'i kraliçe ilan etti. Papa kral Hanriyi aforoz etti, bu sefer de Hanri parlamentoyu topladı, parlamento, İngiliz kilisesinin Romada oturan Papaya değil, İngiltere kralına tabi olduğunu ilân etti: Yani kral, kendi memleketinin bir Papası olmuş idi. Katolik akaidi kralın arzularına göre tadil edildi. Sekizinci Hanri Katolikleri bir hain olarak cellâda veriyor; protestanları da dinsizlikle itham ederek ateşte yakıyordu.

Hanri ikinci karısını sadakatsizlikle itham ederek idam ettirdi. Jan Seymur isminde bir kızla evlendi. Bu kız, Edvard adında bir oğlan doğurduktan sonra öldü; Kral An dö Klev adında bir Alman prensesiyle evlendi, fakat bu dördüncü karısını alırmaz boşayarak beşinci defa olarak Katerin Howard'ı aldı. Bu kadını da An Boleyn'in cürmüyle itham ederek idam

ettirdikten sonra Katerin Parr adında bir dul kadınla evlendi ve bu kadın onun altıncı ve son karısı oldu.

Hanri ölünce Jan Seymurun oğlu Edvard kral oldu. Edvard henüz 9 yaşında bir çocuktur. Küçük kralı elde eden protestanlar İngiltereye hâkim oldular. Fakat kral altı yıl sonra henüz on beş yaşındayken öldü. Üveği kız kardeşi Mari - Tudor İngiltere kraliçesi oldu. Mari Katolik ile ve mütaassıp bir Katolik olan İspanya kralı ikinci Filip ile evlenmişti. Mari ile beraber İngiltere, bu sefer Katoliklerin eline geçti. Mari Tudor o kadar zalimane hareket etti ve kan döktü ki kendisine «Kanlı Mari» lakabı verildi. Mariye karşı yer isyanlar başladı. İsyan eden Northumbland dükası İngiltere tahtına Jan Grey, isminde bir prensesi oturttu. Jan Grey, sekizinci Hanrinin kız kardeşi Marinin torunu idi. Kraliçe olmak istemiyordu ve zorla kraliçe yapılmıştı. Çok küçük, henüz on yaşında idi. Nitekim sonra Mari Tudorun eline düştü ve «Kanlı Mari» bu küçük güzel prensesin kafasını kestirdi. On yedi yaşında, hayatının baharında ölüme giderken Jan Grey: «Beni İngiltere tahtına oturttukları anda gözümün önünde cellâd görmüşüm!» demişti. Ressam A. Rosell'in tablosu Jan Grey'in bu sözleri söylediği anı göstermektedir. Ressam P. Delaroché'in de «Jan Grey'in ölümü» diye meşhur bir tablosu vardır.

Reşad Ekrem Koçu

zamanki Rusya, Paris muahedemesiyle (30 mart 1856) Boğazlar hakkındaki hükümleri kabule mecbur olmuştur.

1 — Boğazlar bütün harp gemilerine kapalı bulunacak.

2 — Karadeniz bitaraf bir deniz olacak ve burada ne Rusya, ne de Türkiye tersane bulunduramayacaklar.

(Krum) a asker nakletmek üzere İngiliz, Fransız devletlerinin gemileri bunlara refakat eden donamaları da Boğazlardan geçmişlerdi. Buna dair ahkâm da 121 mart/1854 tarihli ittifak muahedesiyle tesbit olunmuş bulunuyordu. 15/mart/1855 de Sardunyanın da ittifaka dahil olması ile da aynı haklardan istifade etmişti.

Londra Mukavelenemesi:

1870 harbi sona erince Rusya, Paris muahedemesini imzalamış olan Avrupa devletlerine müraacaat ederek «Karadenizin bitaraflığını tanımayacağımı ve orada donanma yapacağımı» bildirdi. Buna sebep olarak ta Osmanlı hükümetinin 180 parçadan mürekkep bir donanmaya sahip ve Avrupada ikinci dereceye yükselmiş, binanealeyh Rusyanın tecavüzüne maruz bir vaziyette kalmış bulunduğunu ileri sürdü.

Bunun üzerine Londrada toplanan konferans Rusyanın bu talebini kabul etmekle beraber Boğazların kapalı kalmasına dair olan Paris muahedemesi hükümlerini teyit etti. Bundan maada da «Osmanlı devleti arzu ettiği takdirde ve sulh zamanında Boğazları düveli ecnebiye ve müttefikasına açmak hak ve salâhiyetini muhafaza eder» şeklinde bir kayıt ilâveten kabul etti. (13/mart/1871).

Berlin kongresi:

1877-1878 Osmanlı - Rus harbi sonunda mağlup olan Osmanlı imparatorluğu Rusya ile başbaşa Ayastafanos muahedemesini imzalamaya mecbur kalmış idi (3 mart 1878). Fakat Rusyanın Osmanlı hükümetine kabul ettirdiği ağır şartların Avrupanın siyasî müvazenesini bozacağını

ileri süren (1) İngiltere, Fransa, Avusturya gibi büyük Avrupa devletleri Berlinde bir kongre aktederek (3 Haziran 1878) yeni sulh şartları tesbit ve bunları Rusyaya kabul ettirecek Osmanlı imparatorluğuna bir defa daha çok ağır şartlı bir muahedemenin hükümlerinden kurtaracakları (2). Bu muahedemenin boğazlar hakkındaki hükümleri 1841 mukavelenemesinin ahkâmını teyit ediyor; yani (Edirne muahedemesi) nden evvelki vaziyeti iade etmiş oluyordu.

★

Büyük harpte Boğazların oynadığı rol:

Görüldüğü ki (Boğazlar meselesi), Çarlık Rusyanın Akdenize çıkmak istemesinden doğmuş ve evvelâ İngiltere ile Rusyanın siyasî menfaatlerinin birbirleriyle çatışması, daha sonra da Fransa, Avusturya ve Almanya'nın İtalyanın müdahaleleri neticesinde alevlenmiş; bir aralık Akdenizde İngiltere - Fransa siyasî nüfuzlarının çarpışmaları neticesi bütün Avrupa devletlerini ve tabiatile de Osmanlı imparatorluğunu alâkalandırmış bir meseledir. Büyük harpte İngiltere ve Fransa, boğazları cebren açarak Çarlık Rusyanın milyonlarca insandan mürekkep, fakat silâhi, cephanesi ve muharebe kudreti azalmış olan ordularına yardım etmek istemişlerdi. Lâkin Türkün ebedî ve ezeli muharebe kudretini ve (Atatürk) ün dâhiyane sevk ve idaresi o zamanki düşmanlarımızın bu teşebbüslerini suya düşürdü. Türk ordusunun ateş ve kan içinde müdafaa ettiği Çanakkale boğazı bu suretle Çarlık Rusyanın silâhsızlık, cephanesizlik ve harp malzemesizliği

(Devamı 8 inci sayfada)

(1, 2) Görünürde Avrupanın siyasî müvazenesini ileri süren bu devletler hakikatte, ileride bir gün kendilerinin alınlarını düşündükleri aslan payını Rusyaya bırakmamak maksadını güdüyorlardı.

GÖNÜL İŞLERİ

Nişanlığınıza Şu 17 suali Sorunuz

Evlenmeden evvel evliliğin sizin için bir piyango olmamasını isterseniz, sevgilinize veya nişanlığınıza şu 20 suali sorunuz:

- 1 — Hayat arkadaşınızda en çok aradığınız şey hangisidir? Sadakat mi, itaat mi, şahsiyet mi, para kazanma kabiliyeti mi? Güzellik mi?
- 2 — Evlilik sizce nedir? Arkadaşlık mı, ortaklık mı, efendi ve usaklık mı?
- 3 — Evlilikten ne bekliyorsunuz? Emniyet mi, çocuk mu, sevgi mi?
- 4 — Erkekseniz, kadınlardan hangisini tercih edersiniz? Size analık eden kadını mı, size tabi olan kadını mı? Güzeli olanı mı? Sevimli olanı mı?
- 5 — Kadınsanız bu erkeklerden hangisini beğenirsiniz? Karısının efendisi olan erkeği mi? Mutfak erkeği mi? Yoksa ikisi ortası mı?
- 6 — Evlenir evlenmez mi, evlendikten sonra mı çocuk yapmak ister, yok-

sa çocuksuz mu kalmayı tercih eder?

7 — Çocuksuz aileyi kurmayı doğru bulur musunuz?

8 — Çocuklara nasıl bir terbiye vermek lâzım geldiğine kanisiniz?

9 — Ananızla, babanızla, kardeşlerinizle münasebetiniz nasıldır?

10 — Kayınlarınıza karşı münasebetiniz nasıldır?

11 — Kaynananızla bir arada yaşamağa razı mısınız?

12 — Kadın evlendikten sonra çalışmalı mıdır?

13 — Evin idaresi ve masraf hakkındaki fikirleriniz nedir?

14 — Kadın paraca eve yardım etmeli midir?

15 — Evleneceklerin doktorca muayene edilmeleri lüzumuna kani mısınız?

16 — Nişanlılar beraber gezmeli midirler?

17 — Boşanmanın doğru olduğuna inanır mısınız?

Bazen doğrudan doğruya, bazen el altından alacağınız cevaplar size nişanlığınız hakkında bir fikir vermeğe yarayabilir. Ondandır vereceğiniz hükümdede herhalde bir dereceye kadar isabet etmiş olabilirsiniz.

TEYZE

İNANILMIYACAK ŞEYLER

James Lee

adını taşıyan bu Amerikalı koşucu 1 gün içinde 4 muhtelif yarışa girmiş bunlardan 3 tanesini kazanmıştır.

Dişi kaplıdan farksız olan kadın
Kontes Elizabeth Bathory
Lehistan kralı Bathory'nin yiğenidir. 650 tane hizmetçi kızı öldürmüş ve sönmeye başlayan güzelliğini lade eder ümidle bu kızların kanları ile banyo yapmıştır.

Ben fakir olduğum için burada yatıyorum

Ivanya kabristanında üzerinde bu otümleyi taşıyan bir mezar vardır.

Bu balık üstüva hattının geçtiği sıcak denizlerde yaşar. Adı Robendir.

Bu balığın hususiyeti renginin beyaz oluşunda, fakat korktuğu zaman bu beyaz rengin derhal kıpkırmızı kesilişindedir. O zaman gece karanlığında bu balık denizde bir ateş parçası gibi görünür.

Ohio'nun Grosley radyo istasyonu 300 metro yükseklikte olmasına rağmen kutru ancak 79 santim genişliğindedir.

Camdan elbise, şapka ve her nevi kumaş yapılıyor

Kadınlar, bugün ağaçlardan ve buğday saplarından yapılan çoraplar, çamaşırlar giyiyorlar. Fakat bugün camdan yapılmış çoraplar ve şapkalar da var. Camdan yapılmış çoraplar, ipeklerden daha parlak, ve bu bakımdan daha müreffectir. Camdan elbiseler henüz piyasaya çıkmadı, fakat bu yazı ile birlikte neşrolunan resim camdan yapılmış elbiseyi gösteriyor. Yeni camlar, şifonlardan farksızdır. Fakat camdan yapılmış iplikler çok sağlamdır. Bunlardan gelinler için yapılan tuvaletler, yakında gelin olan bütün kadınlar tarafından kullanılacaktır.

Geniş kenarlı şapkalar hem kadınların yüzlerinin görülmesine, hem de kadınların uzakları rahat rahat görmelerine mâni oluyordu. Camdan yapılmış kenarlar bu mâni izale etmiştir.

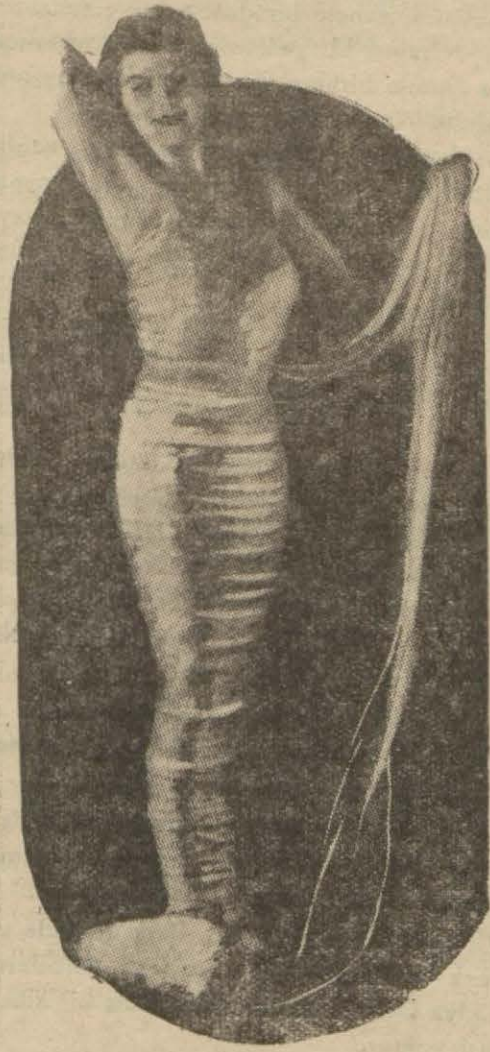
Bu çeşit cam mamulât Amerikanın Ohio eyaletindeki Nevarka yapılmaktadır.

Bu işlerde kullanılan cam, bildiğimiz şifon camlarının tapkısıdır. Ve bu işle meşgul olanlar en büyük hedefi, on mükemmel cam ipliği vücuda getirmektir.

Cam ipliklerinin her biri bir insan kılını yirmide biri kutrudadır. İplik imalatçıları altı renk üzerinde cam ipliği vücuda getirmişlerdir. Renkler kat'iyen değişmeyecek ve solmayacak bir şekildedir. Sonra bu iplikleri güvelerin yemesine, yahut yıkanp kendilerini çekmelerine de imkân yoktur.

Yakında bunlardan yapılan kadın, erkek elbiseleri piyasaya kaphyacaktır. O zaman hiç kimse elbisesinin lekelenmesinden, akmasından korkmayacaktır. Bu çeşit elbiseler yanmaz ve rutubetten küflenmez.

Camdan nasıl iplik yapıldığı henüz bir sırdir. Fakat dakikada 75 kilometre uzunluğunda cam ipliği istihsal olunmaktadır.

Cam kumaşın görünüşü

Bu iplik balyesini bir çocuk dahi taşıyabilir. Bunlardan yapılan kumaşlar, kumaşın kullanıldığı her iş için elverişlidir ve kumaşın her türlüüne faiktir. Bunlardan yapılan perdeler, havanın girmesine müsaait olduğu halde tozların ve kirlerin haricinde kalmasını temin etmektedir.

Bahçıvanlar bunlarla ağaçları sarmışlar ve kurtların ağaçlara musallat olmalarını görmüşlerdir. Hatta bazı kadın-

lar, bu ipliklerden halılar örmektedirler.

İnsanların camı keşfetmeleri, hiç olmazsa iki bin senelik bir iştir. Fakat cam Amerika'ya ancak 300 sene evvel girmiş ve daha sonra büyük fabrikalar vücuda getirilmiştir.

Bu fabrikalar yakında piyasayı cam ipliği ile dolduracaklar ve herkes bunları seve seve kullanacaklardır.

"Futbolcuları Berline görüp öğrenmeleri için göndereceğiz!," deniyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

düşmemek için Türk takımını gayri mes'ul ellere seçtirmek yolunu tuttu ve mes'uliyeti böylece sırtından attı.

Gayri mes'ul eller diyoruz. İsimlerini bir tebliğden öğrendiğimiz zevat Türk takımını federasyon hesabına ufak bir tecrübeden sonra ister istemez tesbit etmeğe mecbur oldular.

Kendi selâhiyetini başkalarına bırakan federasyon üzerine mes'uliyet almaktan korkuyorsa, Berline patlak verecek fecaati şimdiden gördü ve biliyor demektir.

Yarın ah ve vah etmektense derdi bugünden söküp atmak daha iyi değil midir?

Futboldan, hele bugünkü şekilde bir takımdan ne beklediğimizi mes'ul adamlarımız bize açıkça anlatmalıdır.

Berlindeki maçın neticesini ve bunu müteakip ileri sürülecek esbabı mucibeleri şimdiden sayabiliriz. Bunu federasyon da tahmin edebilir.

Sahanın çayır olması, havanın bo-

HALKIN FİKRİ

Kuduz mücadelesi yapılıyor mu?

Evvelki gün Ortaköyde mahalle arasında başı boş olarak dolaşan sahipsiz bir köpek üç çocuğu ısırması. Geçen senedenberi kuduz salgını İstanbulun en büyük korkularından biri olduğu için bu hâdise nazarı dikkatimizi celbetti ve muharririmiz halkımıza şu suali sordu:

— Mahallenizde başı boş olarak dolaşan sahipsiz köpekleri belediye kaldırıyor mu? Yoksa siz yine böyle hayvanlara rastgelmekte misiniz?

Aldığımız cevapları aşağıda yazıyoruz.

Baytar Bay Hilmi:

— Her ısırık köpek kuduz olmaz. Yalnız ısırık her köpeğin on beş gün kontrol altında bulunması lâzımdır. Bu müddet zarfında köpek ölürse veyahut ısırılan köpek ele geçirilemezse ısırılan tedavi edilir. Isırık köpekler ekseriya çoban köpekleri, hırçın köpekler, yavrularını korumak isteyen dişi köpeklerdir. Belediye boş gezen köpekleri yoketmek için gayet iyi bir sistemle çalışıyor. Bizde köpeklerin sokaklarda üremesinin kabahati halindedir. Halk köpekleri lüks olsun diye evvelâ alıyor, besliyorlar fakat bir hayvan beslemesi bir çok külfete vabeste olduğu için bir müddet sonra sokak ortasına atıyorlar. Belediye ne yapar..

Fırcıncı Bay Mehmet:

— Belediye memurları tasmasız köpekleri ve sahipsiz kedileri öldürüyorlar. Ben bütün bu hayvanların mahalleimde kalmadığını gördüm. Tek tük dolaşanlar varsa bunlar da muhakak sahipli hayvanlardır. Ulu orta belediye mücadelesi etmiyor demek doğru değildir. Etrafımıza bir bakarsak belediyenin nasıl mücadele ettiğini görürüz. Çünkü etrafta ne köpek kaldı, ne de kedi. Geçen sene böyle miydi? Geçen sene sokaklarda kedi köpekten geçilmiyordu. İnceşaf konuşmak, her dakika, her şeyden şikâyet etmemek lâzım ki, hakk şikâyetlerimiz de dinlenilsin. Yoksa boş söz yalnız nefes tükettir.

Seyyar Satıcı Bay Yusuf:

— Ben Çengelköylüyüm. Çengelköyünde belediye, hayvanları yoketmek için çok çalışıyor. Onları daima zehirliyor. Fakat böyle olduğu halde yine kimsesiz köpekler köyümüzde pek çok. Bunun da kabahati halkda... Halk belediye memurlarına muavenet edeceğine onların işini güçleştiriyor ve ne zaman köpek öldürse hemen sahipsiz köpekler kendilerine birer sahip buluyorlar. Ve bir yere basmıyorlar. Belediye memurları ortada gördükleri bir iki hayvanı öldürüp gitikten sonra evlerin, bahçelerin kapısı açılıyor. Ve hayvanlar ortaya salveriliyorlar. Belediye bu hal karşısında ne yapabilir?..

Kurtuluşta Bayan Şerife:

— Halkımızda bu merhatet varken belediye memurları sahipsiz kedilerle köpekleri ortadan kaldıramazlar. Çünkü ben bizim mahallede öyle evler tanıyorum ki belediye memurları mahalleye gelince damlarının altında bütün sıska hasta, cılız, uyuz, kuduz kedileri ve köpekleri barındırıyorlar.

Çağaloğlunda Bay Yusuf:

— Belediye başı boş köpekleri ortadan kaldırıyor diye bir söz var amma, doğrusu ben kendi mahalleimde bir sürü sahipsiz kedi görüyorum. Herhalde ya belediye lâzım gelen şiddetle bu mücadeleyi yapmıyor, yahut da belediye memurları bu hayvanları zehirleyeceği zaman, halk hiç yerinde olmayan bir merhatemle bu hayvanları saklıyor.

Bayan Hatice:

— Ben işsizim iş aramak için semt, semt dolaşıyorum. Ve her gittiğim semtte bir sürü sahipsiz kedi, köpek görüyorum. Her halde bu hayvanları öldürmek için bir şey yapılmıyor ki bu kadar çok üreyorlar. Hem de neden bir şey yapılmıyor... Doğrusu ben kendi hesabıma hayvanları severim. Onların öldürülmesine de pek acırım.

zıklığı, tarihimize kuvvetli bir takım çıkması.... Bunlar senelerdenberi kullaklarımızın alışık olduğu teraneler değil midir?

Bizi bile bile mağlûbiyete sürükleyenler sıkıştıkları zaman ortadan kaybolmasını bildikleri gibi artık yanlış hareket etmekte olduklarını da takdir etmelidirler. Türk bayrağının şerefini omuzlarına yükleyeceğimiz futbolcularımızı olimpiyatta ancak seyirci olarak gönderebiliriz. Bundan başka bir şekil kabul edilemez. **Cihat HİKMET**

İngilterenin eski Hariciye Müsteşarı diyor ki.

(Baştarafı 1 inci sayfada)

kirleri zehirlediğini söyledikten sonra «İktidar mevkiinde bulunsaydım, Mister Duf Kuper'i derhal tevkif eder, ve onun bu zehirleri saçmasına imkân vermezdim.» demiştir.

İngilterede konuşulan diğer mesele-

ler zecrî tedbirler meselesidir. Avusturyaya hükümeti zecrî tedbirleri kaldırmak lehinde olduğunu bildirmiştir. Cenubî Afrika ise bunların şiddetle devamı lehindedir. İngiltere ile Kanada hükümetlerinin fikirleri perşembe günü belli olacaktır.

İngiliz Kabinesinin Kararı

Londra, 16 (A.A.) — İngiltere hükümetinin zecrî tedbirlerin kaldırılmasına karar vermiş olduğu artık şüphe götürmez bir hakikat olduğundan gazeteler, kabinedeki ihtilâflarla B. Eden'in istifası hakkında mütalealar yürütmektedirler.

Morning Post gazetesi, kabine erkânı arasında ihtilâf çıkmış olduğu hakkındaki haberleri kat'i surette tekiptir.

Bir İngiliz tayyaresi düştü

Londra, 16 (A.A.) — Bir deniz tayyaresi, Southampton açıklarında denize düşerek batmıştır. Dört yolcu kurtarılmıştır.

Yazan: Orhan Selim

KAN KONUŞMAZ!

Son Postanın Edebî Tefrikası: 18

Ahmed köşede iskemlenin üstünde duran ceketini aldı, giymek isterken Nuri usta ona yardım etmek istedi.

Ahmed çekildi:

— Zahmet etme usta, dedi, eğer ceketimi de kendi kendime giyemezsem...

Usta, misafire kahve getirirken tepsiyi devirmiş bir besleme gibi utandı ve korktu. Ahmedin karşısında kendini idare edemiyor. Ahmedin ona ikidir «usta» demesi korkutuyor ve utandırıyor Nuri ustayı.

Çırak Mehmed çayları getirdi. İlk önce ustaya uzattı tepsiyi. Usta çayı aldı.

— Birer çay içelim Ahmed, dedi.

Ahmed tepside bardağı aldı. Çırak, dükkândan çıktı yine ve eşikte oturarak üçüncü bardağı da o içmeğe başladı.

Nuri usta çayını bitirdi. Ahmed, dalgın ve yudum yudum içtiği ve daha bitirmede çay bardağını sol elinin acemiliğiyle, telâşla tezgâhın üstüne koyarak Nuri ustanın elinden bardağını almağa geldi. Usta bardağı vermedi.

Çay bardağı tabağının bir kenarında Nuri ustanın sağ eli, öbür kıyısında Ahmedin sol eli, ikisi de ayakta, göz göze bakiştılar. Usta kendini toplamıştı artık. Artık Ahmedin karşısında utanmıyor ve korkmuyor.

— Ahmed, dedi. Ben seni çirak diye almadım. Bilirim ki sen hepimizden iyi tornacısın. Ben senin ustan değilim Ahmed. Sen benim ortağsın. Nasıl benim tek gözlü oluşum ayıbı değilse, senin de tek kollu oluşum günah değil. Sen sol kolunla benim sağ kolundan daha temiz iş çıkarırsın. Bana akıl öğretirsin. Memed sana yardım eder. Haydi çayını bitir. İşe başlayalım. Bana da bir daha usta deme kuzum, bana, Nuri de.

Ahmed cevap vermedi. Çay bardağının tabağını bıraktı. Sol eliyle fesini arkaya doğru itti, çayını bir yudumda bitirdi. Sonra seslendi çırağa:

— Memed, gel şu çay bardaklarını al.

Memed çay bardaklarını aldı.

Ahmed tordanın başına geçti. Dünden yarım kalan işi, oldukça ağır bir demir çubuğu, aynaya bağlamak için uğraşmağa başladı.

Nuri usta, Ahmede yardım etmedi. İşin tezgâha bağlanması için yapacağı en ufak yardımın Ahmed'i kıracağına, gücendireceğini anlıyor..

Tesviye edilecek bir parça vardı. Nuri onu taktı mengeneyle. Bir taraftan eğiliyor, bir taraftan, hissettirmeye çalışarak, Ahmede bakıyor. Ahmede karşı acayip bir saygı ve acı bir merhamet duymaktadır.

Ahmed tek koluyla, büyük bir güçlkle işi aynaya bağlayabildi. Sonra durdu. Mırıldandı:

— Senin çirak gelsin, bana yardım etsin de biraz, işe başlayayım.

Usta başını eğenin üstünden kaldırmaksızın cevap verdi:

— Olur, şimdi nerdeyse gelir...

Çırak Memed geldi. Bu on dört yaşında zayıf, başı sıfır numarayla tıraşlı sarışın bir çocuktur.

Ahmed seslendi:

— Senin adın Memed, değil mi?

— Evet..

— Gel bakalım, yardım et biraz ba-

na! Avaraya al!

Torna tezgâhı işlemeğe başladı.

Kalem ayarsız. Ahmed bağırıp çırağa. Durdular. Kalem ayarı yapıldı. Tekrar avaraya alındı. Tezgâh tekrar işlemektedir.

Nuri usta heyecan içinde.

Ahmed, sinirden, telâştan ve dünyada en iyi yaptığı işi şimdi becerememek korkusuyla kıpkırmızıdır.

Aynada bir ayarsızlık var.

Ahmed küfretti ve yine çırağa çıkıyordu:

— Senin de elinden bir iş gelmiyor bel Durdur şunu.

Tezgâh yine durdu.

Çırak, on dört yaşındaki sarışın çocuk, ağhyacak gibi. Dolu dolu, soluk mavi gözleriyle Nuri ustayı arıyor. Usta başını işinin üstüne eğmiş, yüzünü aramakta olan Memed bilhassa görünümüne somurturken, mengenedeki parçayı hınçla eğiliyor.

Ahmed yine seslendi:

— Al avarayal.

Torna tekrar işledi.

Usta rahat bir nefes aldı. Orda işin artık yoluna girdiğini görüyor. Ahmed, sağır ve dilsiz, âsi ve korkmuş tezgâha karşı tek kolla yaptığı ilk kavgadan muzaffer çıktı. İşte mektepteki sevinli sesiyle konuşuyor:

— Bir cigara versene Nuri!

Usta Ahmede cigarayı uzattı. Ahmed, bir taraftan tezgâhta dönen ve her dönüşünde ince bir bıçakla soyulan pırlıtlı bir yemiş kabuğu gibi halka halka talaş çıkaran işe bakıyor, bir taraftan da ustanın uzattığı cigarayı alıp ağzına koyuyor. İlk top patlayışıyla kaybettığı neşesini bulmuş gibidir.

— Cigarayı verdin ama ateşini de yak bakalım. Tornayı tek kolla işlettik ama, kibriti tek elle yakamıyacağım Nuriciğim.

Nuri usta mumlu kibriti yaktı. Ahmedin cigarasını sevmeğe tutuştu:

— Bunu da becerirsin Ahmedciğim, dedi. Aldırma!

Ahmed tekrar işin üstüne eğildi. Mektepteyken de yaptığı gibi bir şarkı mırıldanarak daldı işine..

— Usta! Nuri usta!

Nuri ustayı çağırın yorgancı Selimdir.

Selim dükkân kapısında duruyor, gülerek sesleniyor:

— Merhaba Ahmed usta! Kolay gelsin!

Ahmed şarkısını kesmeden cevap verdi:

— Eyvallah! Çalışıyoruz..

— Çalış bakalım. Sen az gelir misin buraya ustam!

Ahmed sordu:

— Ben mi?

— Hayır!.. Nuri ustaya bir çift acele sözüm var da...

Nuri, hâlâ kapının eşliğinde duran Selime gitti.

— Ne var? Niye içeri girmiyorsun?

— Sizi işinizden alakoyumuyayım. Şöyle biraz yürü benlen..

Selimle Nuri yürüdüler. Usta sordu:

— Nevar? Hayrola!..

Selim durdu. Sesini alçalttı:

— Usta, dedi. Ben yazıldım.

— Ne? İttihatçı mı oldun?

(Arkası var)

Spor**Fenerbahçe**

Dün yaptığı maçla İstanbul şampiyonu oldu

İstanbul lik şampiyonasının en başında giden Fenerbahçe dün likteki son maçını Hilâl takım ile yaparak (936 - 937) İstanbul şampiyonluğunu kazanmıştır. Her ne kadar İstanbul lik maçları nihayetlenmemiş ise de Fenerbahçe son yaptığı maçla şampiyonluk mevkiini kazanmış olmaktadır.

Fenerbahçe, müsabakanın ilk devresini 4 - 0 bitirmiştir, ikinci devrede de iki, ve Hilâl de bir sayı yapmıştır. Oyun böylece Fenerbahçenin hâkimiyeti altında ve 6 - 1 galibiyetle sona ermiştir.

Bu sene de İstanbul şampiyonluğunu kazanmış olan Fenerbahçe klübünü tebrik ederiz.

Askerî Bahisler

(Baş tarafı 6 ncı sayfada)

yüzünden yıkılmasına sebep oldu.

Diğer taraftan Çanakkale müdafası, yekünü milyonu aşan İngiliz - Fransız ordularının Çanakkale harp sahnesinden gelip geçmelerine sebep olmuş; bu itibarla da bu mühim kuvvetlerin Almanlar karşısından uzak tutulmasına, yani büyük harbin 4 sene uzamasında birinci derecede âmil olmuştur.

Bugünkü vaziyet:

İstiklâl mücadelemizin sonunda (Türkiye Cumhuriyeti) hükümetinin (Lozan) da imza etmiş olduğu ilk siyasi ve tarihî vesika bizim, asırlardanberi, ilk defa olarak diğer devletlerle beraber müsavi şartlar altında imzalandığımız bir muahedenedir. Biz kapitülasyonlardan ve her türlü siyasi, iktisadi mali ve nüfuzdan kurtarılmış olan bu muahedenamenin boğazlara ait olan ahkâmı artık bugünkü ahval ve şeraitine uygun düşmez bir şekilde girmiştir. Çünkü bu muahedenamenin imza edildiği tarih olan 1923 te bütün dünya ve bu meyanda Avrupa devletleri (harp) ten bıkmış, sulha can atan, silâhlarını gittikçe azaltmak isteyen bir manzara gösteriyorlardı. Bu itibarla Türkiye Cumhuriyeti hükümeti de sulha olan bağlılığını göstermiş olmak için boğazlardan bütün cihanın serbestçe istifadesini kabul etmiş ve bunların iki tarafındaki tahkimatı kaldırmağa beraber her iki boğazın ikişer tarafında ayrıca birer de (gayri askerî münaka) vücuda getirmişti. Boğazları kapatmak hakkını ise sırf kendisinin muharip bulunacağı bir harp haline, hasretmiş bulunuyordu.

Lâkin 1923 denberi, hele son senelerde, Avrupanın vaziyeti gittikçe değişti. Öyle ki iki senedir her devlet diğerleriyle âdeti bir silâhlanma yarışına girdi. Bu arada bazı devletlerin harpçü ve istilâcı bir politika takip etmekten uzak kalmıyacıkları artık göze batmağa başladı. Siyasi hâdiselerin gidişini en ince bir hassasiyetle takip etmekten bir an geri kalmıyan Türkiye Cumhuriyeti hükümeti ve Atatürk Türkiyesi, ana vatanın her hangi bir gün bir tecavüze maruz kalması ihtimalini her sahada mukabil tedbirlerle karşıladığı gibi boğazları da yeni baştan tahkim etmek hususundaki hükümlerle ve istiklâl hâkimiyetini bilfiil kullanmağa karar vermiş bulunuyor. Ancak siyasi vesikalara, beynelmîl muahedelerle ve nihayet imzasının şerefine en büyük kıymeti vermeği fazilet ve sulhseverlik eseri addeden Türkiye Cumhuriyeti hükümeti bu işi, (Lozan) ahitnamesini imza eden devletlerle konuşarak halletmeği faydalı bulmuş ve o yolda teşebbüslere girişmiştir. İşte bir kaç güne kadar toplanacak Montrö konferansı bu işi görüşecektir.

Celâl Dincer

Türkiye hudutları içinde tevkif edilmiş bir kadın casus yoktur

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Meğer, refikimiz, bu haberi, Pariste çıkan Paris - Soir gazetesinden iktibas etmiş. Paris - Soir gazetesi bu haberi İstanbuldan telefonla aldığı bildiriyor ve diyor ki:

(Lydia Oswald, seyahat arkadaşı gazeteci «Nauerberg» le birlikte, Türkiyenin Mamiatia (?) köyünde (1) tevkif edilmiştir. İsviçre sefaretini onları kurtarmak üzere teşebbüsatta bulunmaktadırlar.)

Haber gazetesi, bu havadisinin altına da, üstteki malûmatı hiç tutmayan şu satırları ilâve etmektedir:

«Ahablarımızdan biri, dün, meşhur casusla arkadaşını şehrimizde gördü. Kırmızı renkteki otomobilleriyle «Bozkurt» hanı önünde durmakta idiler ve otomobillerinin üzerinde İsviçre - Çin diye yazılıydı. Dün akşam, Park otelinde yemek yediler.»

Biz, bu satırları okuduktan sonra, bittabi mutelif cephelerden tahkikata giriştik.

Ve evvelâ, bu haberin, Paris - Soir gazetesine kimin tarafından verildiğini öğrenmek istedik.

Bu tahkikat neticesinde anladık ki, Paris - Soir gazetesine bu telgrafı çeken, Jorj Maranz adında bir Avusturyalıdır.

Bu adam, yani Viyana, ve Amerika ajanslarının muhabiridir.

Galatasaraydaki Rejans lokantasının sahibi Maranzın uzak akrabası dandır.

Jorj Maranzın babası, Ağacamii yanından aşağıya inen sokakta 19 numaralı evde oturmakta, oğlu için:

— O, Saksı sokağında numarasını bilmediğim bir evdedir, demektedir.

Muharrirlerimiz, bütün bunlardan, Jorj Maranz adındaki adamın, ikametgâhı meşhur bir genç olduğuna anladıktan sonra, tahkikati, başka cepheden genişletmişler ve sağlam membalardan öğrenmişlerdir ki, hudutlarımız dahilinde, casusluk cürmü ile tevkif olunduğu bildirilen Lydia Oswald, macera düşkünü bir kadındır.

Türlü türlü işlere girip çıktıktan sonra, casusluğa da kalkışmış, fakat ilk adımda yakayı ele vermiştir.

Ondan sonra da, meşhur olmak kaygusuna düşmüş, ve bu arzuyu tatmin için de, bu tevkif macerasını Paris - Soir gazetesinde, hayalî ilâvelerle neşretmiş.

Sonra, Akteris olmak için Holivuda kadar gitmiş. Fakat orada da dikiş tutturamayınca, zengin bir dost avına çıkmış.

Nihayet, bir gazeteciyi baştan çıkarmış, ve onunla birlikte, bir Çin seyahatine kalkışmış.

İstanbuldan sessizce geçtikten sonra, bir habere göre Anadoluda, şüphe uyanırmış. Kim olduğu, nereden gelip nereye gittiği sorulmuş. Neticede de serbest bırakılmış.

İşte, Maranz'ın Fransız matbuatını ve velayete verişinin sebebi, bu küçük hâdisedir.

★

Mevsuk membalardan aldığımız malûmat, bu rivayetleri teyit etmektedir:

1 — Lydia Oswald, Haber refikimizin yazdığı gibi, beynelmîl bir casus değil, macera peşinde koşan hasta bir kadındır.

2 — Yanındaki gazetecinin adı Nauerberg değil, Lauberg'dir.

3 — Mevzuubahs hâdises, Mamiatia adında bir köyde değil, Malatya vilâyetinde yukubulmuştur.

4 — Mevkufların tahliyesi için İsviçre sefaretinin müdahalesine lüzum kalmamış, kendileri serbest bırakılmışlardır.

5 — Evvelki akşam, Park otelinde yemek yiyen kırmızı otomobilli yolcuların, Lydia Oswald ve arkadaşıyla hiç bir alakaları yoktur.

Onlar da, filhakika İsviçreden Çine gitmektedirler.

Fakat ikisi de erkektirler. İki de genç birer talebedirler. Ve şu anda İsviçre sefaretinde bulunmaktadırlar.

★

Biz dün, bu husustaki tahkikatımızı takviye maksadıyla, telefonla Ankarada Emniyeti umumiye müdiriyetinin malûmatına da müracaat ettik. Emniyeti umumiye müdiriyetinden bize şu malûmat verildi:

— Bahsettiğiniz isimde yakalanmış bir casus yoktur.

Yalnız, bundan on iki gün evvel, ecnebi bir gazeteci ile nişanlı olduğu sanılan İsviçli bir kadın Malatya üzerinden Musula hareket etmişlerdir.

Lydia Oswald kimdir ?

Lydia Oswald'ın nasıl casusluğa başladığı, Brest'de nasıl tevkif olunduğu hakkında okuyucularımıza bir müddet evvel izahat vermiştik. Kendisi yazdığı bir yazıda şöyle söylemektedir: «Ben de Matahari gibi umumî harpte yakalansaydım çoktan idam edilirdim.»

Lydia Oswald 30 yaşında çok güzel bir kadındır. Babası İsviçreli, annesi Almandır. Kendisi baba annesinin Macar çingenesi olduğuna ve büyük babasının gayri malûm bulunduğunu söylemektedir.

Lydianın ebeveyni fakir insanlardı. Onun için çocuklarını daha on dört yaşındayken bir eczacının yanına yerleştirdiler. Lydia orada duramadı, mağazalarda tezgâhtarlık etmeğe gitti, başka bir mağazada kâtipliğe terfi etti, fakat, hiç bir yerde dikiş tutturamayıp kapı kapı dolaştıktan sonra, zengin bir koca bulmak emeliyle lisan öğrenmeğe koyuldu. Almanca'yı zaten iyi biliyordu. Fransızca, İngilizce ve İspanyolca'yı ana lisanı gibi öğrendi.

Bundan sonra sergüştürlü bir hayata atıldı. Dadılık, hocalık, mankenlik etti, bir gazeteciye metres oldu. Onu da yüzüstü bırakarak kaçtı. Holivutta artist olmağa gitti, fakat muvaffak olamadan geri döndü ve nihayet Cenevredeki Papağan barında tanıştığı ve ismini söylemediği kabak başlı bir adam vasıtasıyla Cemiyeti Akvam salonlarında casusluğa başladı.

Nasıl yakalandı ?

Lydia Oswald, kim olduğunu söylemediği kabak başlı adam bir gün kendisine 3000 frank ile şu talimatı veriyor:

«Parise git, Mont - Parnasse istasyonunda bulun. Resmini göndereceğim zabit ile beraber Breste'ye hareket et, yolda zabiti teshire çalış!»

Lydia yolda zabitle meşgul oluyor, fakat Breste çıkar çıkmaz mukabil teşkilât vasıtasıyla tevkif ediliyor. Ve mahkemeye sevk edilerek dokuz ay hapse mahkûm oluyor. Bu vak'a münasebetiyle de dünya onun kim olduğunu tanıyor.

Lydia, hapisten çıktıktan sonra hatıralarını yukarıda anlattığımız şekilde Fransızca Paris Soir gazetesinde neşrediyor.

Üçüncü Türk dili kurultayı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Bundan önce de herkeşe bildirildiği üzere üçüncü Türk Dili Kurultayı 24 Ağustos 1936 pazartesi günü saat 14 de Dolmabahçe Sarayında açılacaktır. Kurultayda üye olarak bulunmak, söz söylemek ve rey vermek hakkı birinci veya ikinci Kurultayda ödev almış veya kuruma müracaatla üye yazılmış olan kurum üyeleriyle kurumun davetlilerine münhasırdır.

Bunların dışında kalanlar yalnız dinleyici sıfatıyla Kurultayda bulunabilirler. Ve Kurultay salonunda yer bulunmazsa konuşmaları merasim salonundan radyo ile dinlerler.

Gerek üye ve gerek dinleyici olarak Kurultaya gelmek isteyenlerin 15 temmuz 1936 akşamına kadar adlarını ve adreslerini Kurum Genel Sekreterliğine bildirmeleri lâzımdır ve bu bildiri Kurultayın çalışmasını nizamlamak için pek gerekli olduğundan geri bırakılmaması, müddeti geçtikten sonra yeniden müracaat yapılmaması bilhassa rica olunur.

Kurultayda bir tez irad etmek isteyenler de tezlerini yazılı olarak 15 temmuz 1936 akşamına kadar Genel Sekreterliğe göndermeleri lâzımdır.

Kurultay konuşmalarını radyo ile yurdun her yerinden dinlenebilecektir.

Kurultayda konuşulacak işlerin sırası ile tezlerin konuları 19 mayıs 1936 da yapılan ilânda bildirilmiştir.

Halis ve turunc çiçeklerinden yapılmış

HASAN Çiçek Suyu ve Neroli:

Halls İsparta güllerinin baş mahsulü

HASAN Gül Suyu ve Yağı

Dünyada mevcut çiçek sularının ve gül sularının ve gül yağlarının en nefisidir. Bu kadar mükemmel ve tabii gül ve çiçek suyu olamaz. Bir damlası bir çiçek bahçesi veya bir gülistandır. Bu nefis gül suyu ve çiçek suyu istihzarına muvaffak olan eczacı Hasan'ı herkes tebrik ediyor. Şişeleri 40 - 60 - 100 kuruştur.

HASAN deposu: Ankara, İstanbul, Beyoğlu.

Londra zabıtasına karşı 6 muharrir: 5

Bir itiraf

Son Postanın tefriki : 47

Yazan: Margery Allingham

İngilterenin en tanınmış altı za-
bita romancısı Margery Allingham
Anthony Berkley, Freeman Vills
Grofts, Father Ronald Knox, Do-
rothy Sayers, Russell Thorndike
kahramanları meğul altı zabıta
romanı yazıyor ve katillerin keşfi-
ni İngilterenin en maruf zabıta mü-
fettiği «George Cornish» e bıraktı-
yorlar. Bunlardan dördünün eserleri-
ni okudunuz. Polis müfettişi de fik-
rini anlattı. Şimdi beşinci mu-
harrir Margery Allinghamın eseri
başlamıştır.

Bu eser bitince gene polis müfet-
tişinin katili nasıl tayin ettiğini ken-
di ağzından dinleyeceksiniz.

Tabii bütün bu sözlerin aslı, faslı
yoktu. Frangın kendisi de benim bun-
lara inanmıyacağımı biliyordu.

Fakat ben konuşmağa devam ettim
ve Pollini küçüklerle türlü türlü hare-
ket yapmayı nasıl öğrettiğini izah et-
tim. Frank, duramadı ve:

— Benim yapacağım şu harekete
bak! dedi.

— Aman dikkat edin! dedim. Fa-
kat o mütemadiyen:

— Bak! Bak! diyor.

— Bakıyorum! dedim.

Fakat Frank, bir şey yapamadı. Ya-
pamıyacağını da biliyordum. Frank an-
latmağa devam etti:

— Ben bir defa, gergin bir ip üye-
rinde de yürüdüm. Şimdi de yürüye-
bilirim. Yalnız bir ip bul.

Biz bu şekilde konuşurken Luiz gel-
di. Ben de Frangi bırakıp gittim.

Ertesi gün Frank ile gene konuştum
ve Pollininin marifetlerinden bahset-
tim. Diğer taraftan odayı düzeltmek ile
meğul oluyordum.

Frank söz arasında bana çalım satı-
yor ve:

— Gelecek hafta bu vakit Mançis-
terde bulunacağız!

Diyor ve ilâve ediyordu:

— Orada karımın neler yapmağa
muktedir olduğunu anlatacağım, ger-
çi karım ihtiyarladı, belki de yüzüne
bakılamıyacak hale geldi. Fakat onun
bütün işlerini idare eder, her şeyi yol-
lu yoluna koyarım.

Luizi mahveden ve ihtiyar yaşında
iş peşinde koşturun bu adamın bu ka-
lını hâlâ bırakmak istememesi yüzün-
den isyan ediyor, bir demir parçasını
kapıp tepesine indirmek istiyordum.
Fakat böyle bir harekette bulunmak
bütün işlerimizi bozardı. Bu yüzden
abrediyor, ve sesimi çıkarmayıp mev-
zuu değiştiriyordum. Nitekim bugün
de böyle yaptım ve sözü yine Pollini-
lere çevirerek, onlardan bahsetmeğe
başladım. O da beni dinlemeğe başla-
dı ve bir kaç hareket yaparak beni eğ-

lendireceğini söyledi. Ben de onu büs-
bütün hoşnut etmek için bir kadeh iç-
ki verdim. Ve onu içtikten sonra ikinci
bir kadeh doldurdum.

Ancak bu dakikada bu adamın içki
içemediğini öğrenmiştim. İki kadeh
yuvarladıktan sonra esnemeğe başla-
mış ve sızmıştı.

O gün Mapollini yine ekmek kırın-
tuları yüzünden benimle kavga etti.

Ertesi gün yine yukarı çıktım ve
Frank'a bir kadeh içki daha verdim.
Pollinilerin bahsi Frankı eskisi gibi a-
lâkadar etmiyordu. Fakat ben ısrar et-
tim ve onların yaptıkları hareketler-
den birini yapmasını istedim.

— Burada yapamam! dedi.

— Neden? dedim..

— Çünkü yer müsait değil dedi.

Frank kızdırmak istemedi ve:

— Yalan söylüyorsun! Yapamıya-
cağın bir şey için yaparım diyorsun!
Dedim.

Frank hemen davrandı ve kapıya
doğru giderek iki elini yere koydu.
Sonra bacaklarını kaldırıp elleri üye-
rinde odanın içinde yürümek istedi.

Bu işi yapmak için çabalarken yusu-
varlak vücudu ile yere düştü. Mapolli-
ni bir hâdise vuku bulduğunu sanarak
koştı. Anlattım. Gülmeğe başladı. Fa-
kat gözlerinden yaşlar gelerek ve baş-
tan başa titriyerek gülüyordu.

Nihayet dördüncü gün Luiz yine
çalışmağa gitti.

Merdivenlerden yavaş yavaş çıktım
ve odaları düzeltmeye başlayarak ya-
vaş yavaş yatak odasına girdim.

Luiz bavulunu hazırlamış, yarı ya-
rıya doldurmuştu. Frankın bavulu da
bir tarafta duruyordu.

Ben yatak odasına girince Frank
dışarı çıktı. Ve bir kadeh içki rica etti.
Aşağı gidip almasını söyledim. Aşağı
indi ve son derece memnun bir halde
geri döndü. Ben yine bahsi Polliniler-
den açarak madamın dün nasıl güldü-
ğünü anlattım. Frank yine her şeyi,
her marifeti yapmağa hazır olduğunu
söyledi. Ben ikinci odaya girdim ve
pencereyi açtım. Burada bir gaz sobası
vardı. Buradan masa örtüsünü silktim
ve örtüyü elimden kaydırdım. Pence-
renin dışında bir enlice korneş vardı.
Örtü, kaya kaya korneşin ucuna takıl-
dı. Ben geri dönerek:

— Aman, dedim, örtü elimden kay-
dı. Bir sopa gibi bir şey ver de şunu
çekeyim. Sen şu Pollinilere benzeyey-
din derhal atlar...

Frank aldırmadı. İştizmeziğe gel-
di. Fakat alâkadar oldu ve pencereden
başını uzatarak baktı. Örtü, dört bu-
çuk metre öteden sarkıyordu. Frank,
sonra bana döndü ve sordu:

— Nasıl çekeceksin? (Arkası var)

Hikâye

Kadın, cessus ol!..

Yazan: Kadircan Kafli

Kırmızı mermer direkli küçük salonda
yapayalnızdım. Köşelerde yanan meşaleleri
de söndürmüş ve bu karanlıkta, kara bir
örtüye bürünmüş olduğum, başına gene kara
bir örtü alarak kapının ardında, ayakta du-
ruyordum.

Sarayın bahçesinde ve mermer merdi-
venlerin alt yanında zırlı Roma nöbetçi-
lerinin sert adımları duyuluyor, mızrakları,
kılıçları ve zırları parlıyordu. Havuzlu
salonun pencerelerinde bol ışıklar taşıyor,
uzaktan uzağa sarhoş erkeklerin şarkıları,
kadın kahkahaları, kadeh ve şarkı sesleri
duyuluyordu.

İmparator Klod bu gece de gözdesi Jü-
liyi dizlerine oturtmuş, bir sürü cariye ve
bir sürü saray adamını topharak eğleni-
yordu.

İmparatoriçe Mesalina ne zamandan
beri unutulmuş gibiydi.

Kaç yıl kocasına bağlı kalan, ona Bri-
taniküs ve Oktavyüs arasında iki erkek çö-
cuk bile veren bu güzel kadın da eğlen-
menin yolunu bulmuştu.

Bir aralık kapı yavaşça açıldı:

— Palladis, sen misin?

— Evet, efendimiz...

— Nasıl?

— Yollar boş... Artık gidebiliriz.

— İmparator gene Jülü ile baş başa, de-
ğil mi?

— Evet efendimiz...

Mesalina dışlarını sıktı. Lâkin kendisini
çabuk toparladı ve:

— Gidelim...

Dedi.

Palladis Mısırlı bir köle idi ve impara-
torichenin bütün gizli işlerine o bakar, sar-
sılmaz bir bağlılık gösterirdi.

Salonun dip tarafındaki küçük kapıdan
çaktılar. Daracık bir merdiveni indiler. Ge-
ne daracık ve karanlık bir koridoru kolay-
lıkla aştılar. Çünkü bu, onların hemen he-
men her gece geçtikleri yoldu.

Bu yol onları sarayın arka tarafındaki
bir kapıya götürdü. Mısırlı köle elinde ki a-
nahtarla bu kapıyı açtı ve ikisi de karalara
bürünmüş oldukları için hiç kimseye gö-
rünmeden Romanın karanlık sokaklarına
daldılar.

On beş, yirmi dakika sonra Mesalina
beyaz bir örtüye bürünmüş olarak Roma-
nın izbe meyhanelerinden en büyüğüne gir-
mişti.

Burası eğlenmek için gelen esmer de-
rili gemicilerle, iri yarı gladyatörlerle, a-
skerler, serseriler ve haydutlarla doluydu.
Şurada Golvalı ve palabıyıklı uzun boylu
bir asker, şurada Daçyalı bir gladyatör, ö-
tede Sicilyalı bir kaç gemici, ve daha öte-
de gene bunlara benzeyen bir kargaşalık.

Hepsi de çilgin gibi içiyorlar, yarı çip-
lak hadınlarla altüst oluyorlar, haykıyor-
lar, kahkaha atıyorlardı. İkide bir ağır bir
küfür havayı sarsıyor, birisinin kanlar için-
de yere yıkıldığı görülünce meyhanenin
basık tavanını sarsacak kadar kuvvetli
kahkahalar yükseliyordu.

Meyhanenin köşesinde iki metre bo-
yunda kalın bazulu, demir bilekli, iri yarı
bir gladyatör oturuyordu. Diğerleri gi-
bi gülüyor, oynamıyor, yalnız ikide bir
kapıya bakıyordu.

Mesalinayı kapıda görünce yerinden fırla-
dı. Yüzünde günlerce aç kaldıktan sonra
birdenbire nefis bir avla karşılaşan cana-
varların sevinci okunuyordu.

Mesalinayı de meyhaneye giren her ka-
dın gibi karşılamak istediler. Üç dört kişi
birden bir sevinç haykırışı atarak ona ko-
şular:

Bir kadın daha geldi... Gelsin!...

— Onları her zaman bulamıyoruz.

— Yarın belki Galyaya gideriz.

— Belki de Mezopotamyaya...

— Yaşasın kadınlar!..

Bütün bu seslerin üstünde bir homurtu
duyuldu:

— İlişmeyin!.. Çekilin! O benimdir!..

Bunu meyhanenin köşesinde oturan
Daçyalı gladyatör yerinden fırlayarak ba-
ğırıyor. Bu ses ayağa kalkmış olanları ol-
dukları yerde çivilemek için yetti. Sesin
geldiği tarafa baktılar ve çekildiler.

Şimdi imparatoriçe Mesalina, Romanın
sürtük kadınlarından biri olarak tanıyor
ve sevilirdi.

Mesalina burada kendisini küçük adile
tanıtmakta bir zarar görmemişti.

Gladyatör Tagranyüs onu kucaklayarak
havaya kaldırdı. Biraz önce ayrıldığı kö-
seye götürdü. Kuvvetli kollarının arasın-
da sıkıyor, eziyor, o kadar hırpalıyordu ki
bu kadının kabaklıklara nasıl dayanabildi-
ğine şaşılırdı. Halbuki o bundan sonsuz bir
haz duyuyordu.

O zamana kadar bunun gibi nice kaba
saba ve hoyrat adamların kollarında ve
kucaklarında sabahlamış, imparator ve hiz-
metçileri uyanmadan saraya giderek yata-
ğına girmek için ne korkular geçirmişti.

★

Mesalina aşktan yarı baygın geçen saat-
ler arasında etrafa bir iki defa göz atabili-
yordu.

Bu gece bu meyhanede kendisini büs-
bütün meğul bir kadın olarak bulmuyor-
du. Çünkü şu karşıkı köşede ve kuytu bir
yerde oturan delikanlı onu gözetliyordu.

Genç kadın ona dikkatle baktı ve he-
men tanıdı.

Kendi kendine:

— Kastanyüs burada ne anıyor?

Diye sordu.

Bu, yirmi bir yaşlarında çok yakışıklı,
penbe yüzlü, orta boylu, cesur ve zeki,
nazik bir zabitti. İmparatorun alayında bu-
lunuyordu. Kaç defa saray bahçesinde, me-
rasim sırasında, gezintilerde onunla karşı-
laşmış ve delikanlının gözlerinde kendisi-
ne karşı bir aşk sezmişti. Fakat Mesalina
bir aşkla ve bir erkekle doyan bir kadın
değildi. Aşkta çeşit arzusu onun damarları-
ndaki mikrobik bir hastalık gibiydi. Bu
gibi gençler ise hem çok bağlanır ve kıs-
kanırlardı, hem de sarayda bir zabıt ol-
duğu için çabuk duyulurdu. Bu yüzden Me-
salina ona hiç yüz vermemişti.

Fakat anlaşıldığına göre Kastanyüs im-
paratorichenin bu, gece maceralarını öğ-
renmiş, onun arkasından gelmişti.

Yoksa imparator mu göndermişti?

Ona casusluk mu yapacaktı?

Mesalinanın damarlarındaki kan serin-
lemiş, kendisi durgunlaşmıştı.

Gladyatör onu kollarının arasında ezer-
ken:

— Nen var? Düşünceli görüyorum se-
ni...

İmparatoriçe kendisini topladı. Şöyle
hükmetti:

— Bir casus olaydı bana görünmezdi.
Görünse bile böyle bakmazdı. Onun göz-
lerinde temiz bir aşkın ışıkları yanıyor..

Geç vakte kadar eğlendiler. Onlar da
diğerleri gibi çift olarak bir kaç defa mey-
hanenin ucundaki kapıdan bir bölmeğe
geçtiler, orada beşer onar dakika kala-
rak geri geldiler.

Mesalina oradan son çıkışında genç
Pretoryen zabitini her zamanki yerinde
göremedi.

Sabaha karşı meyhaneden çıktılar.

Palladis orada bekliyordu. Koltuğunun
altındaki siyah örtüyü genç kadına uzattı.
İkisi de gene karalara bürünmüşlerdi.

Ertesi gün genç zabiti arattı. Fakat ona
şu haberi verdiler:

— Kastanyüs ordudan istifasını iste-
miş. İmparator kabul edince hemen ay-
rılmış.

Mesalin bundan bir şey anlamadı ve
merak etti.

Ertesi gece meyhaneye gittiği zaman o-
nu orada, fakat bir gemici kılığında şarap
içerek sarhoş olurken gördü.

Gözler rastlayınca delikanlı gülümse-
di.

Mesalinanın bakışlarının derinliğinde bir
korku vardı. Şimdi o korkunun üzerinde
bir şeytanlık parlıtısı görüldü. Delikanlıya
gülümsedi.

Gene saraya dönerken onunla ilk köşe-
de karşılaştı.

Delikanlı genç kadının dizlerine kapandı:

— Sizi seviyorum. Sizin için her şeyi
yapmağa hazırım. Artık yalnız sizin için
yaşamak istiyorum.

Mesalina bu yalvaran ve bir bebek gibi
güzel olan delikanlıyı gülerle karşıladı:

— Fakat ne yapayım ki aramızda Tag-
ranyüs var. Ondan çekinirim.

— Onu öldürürüm.

— Bunu yapabilirsen, ne mutlul..

— Bana inan!

— Lâkin... Nasıl ödüreceksin?

— Pek kolay. Meyhanede bir kavga ve
bir hançer vuruşu...

— Hayır... Dokuz gün sonra Gladya-
tör güçleşleri var. Onunla karşı karşıya gel-
ve...

— Onu yenersen benimsiniz, değil mi?

— Elbet... Zaten onu sevmiyorum. Kor-
kuyorum da...

★

(Aren) in dört tarafındaki anfiteater-
lerde otuz bine yakın insan vardı. İmpa-
rator Klod Roma halkını eğlendirmek için
bugün meydana üç yüz kadar fil, arslan,
kaplan, kurt, sırtlan ve boğayı karma karış-
ık bir halde salıvermiş, onların korkunç

homurtular, çığlıklar, kükremeler ve ulu-
malarla birbirlerini parçaladıkları görül-
müştü.

Sarhoş Roma halkı, kadın, erkek ve çoc-
cuk, güneş doğmadan buraya toplanmış,
bir taraftan şarap içerek, diğer taraftan
yarı çıplak kadınlarla kucak kucaka
yemişler yiyerek vahşi hayvanların bo-
ğuşmalarını seyretmişti.

Şimdi de insanlar birbirleriyle boğuşu-
yorlardı.

Yüzer kişilik iki grup birbirini kan için
de yerlere serdi ve ayakta ancak sekiz on
kişinin kaldığı görüldü.

Bir aralık meydana iri yarı ve iki metre
boyunda bir Gladyatörle yakışıklı, genç ve
orta boylu bir arkadaşı çıktı.

İmparatorun yanında oturan Jülü bu de-
likanlıyı görünce:

— Ne güzel çocuk!.. Yazık bunal..

Dedi.

Fakat Mesalinanın yüzünde vahşi bir za-
fer rengi parladı.

İki Gladyatör de kollarını imparatora
doğru uzatarak selâmladılar:

— Sezar, şimdi ölecek olanlar seni se-
lâmlıyorlar!..

Bunlar Tagranyüsle Kastanyüs idiler.

Tagranyüs düşmanına candan gelen bir
hınçla bakıyordu. Onun sadece bir sırt
düşmanı değil, aynı zamanda kıskırtılmış
ve kıskanç bir canavar olduğu hemen be-
li oluyordu. Zaten bu iki savaşı böyle kar-
şı karşıya dururken bir ağırla bir ceylanı
andırıyorlardı.

Tagranyüsün başında yüzünü yarı ya-
rıya örten bir miğfer, belinde enli ve kö-
seleden bir kemer, dizlerinde zırlar ve
ayaklarında kısa çizmeler vardı. Silâh ola-
rak elinde ancak bir buçuk karış uzunlu-
ğunda iki tarafı keskin ve enli bir bıçak tu-
tuyordu.

Kastanyüs çıplaktı ve düşmanına karşı
üç gatalı bir mızrakla hücum edecekti.

Dövüş yaman oluyordu.

Birbirlerine saldıyorlar, hamle yapı-
yorlar, birdenbire gerilerek tekrar hü-
cuma geçiyorlardı. Genç ve güzel Glâd-
yator aynı zamanda pek çevikti. Daçyalı
canavar omuzundan, kaburgasından ve
bacagından yararlanmış, kanlarla
bulanmıştı. O her yarayı aldıkça anfi-tea-
rın hele kadınlar tarafından çilgin alkış-
lar ve sevinç haykırışları yükseliyordu.

Kastanyüs dövüş sırasında iki defa Me-
salinaya doğru göz atmış, onu düşünceli
görmüştü:

— Benim için korkuyor!..

Dedi.

Lâkin birdenbire Tagranyüsün yana
atıldığı, kısa kılıcile düşmanın mızrağına
vurarak onu ittiği görüldü. Koca canavar
göz açıp kapıyacak kadar bir zamanda de-
likanlıyı altına almış, ayağıle onun boğa-
zına dayanmıştı.

Şimdi binlerce kişinin ağzından birbi-
rini tutmayan haykırışlar çıkıyor, ayağa kal-
kanlar, kendi aralarında dövüşenler, mey-
dana taş yağdırılan görülmüyordu.

Tagranyüs elindeki kısa ve enli kılıcı
delikanlının boğazına sürterek kesmek için
hazırdı. Seyircilere baktı. Onların bir çoğu
sağ ellerinin baş parmaklarını yukarıya
bir çoğu da aşağıya çevirmişti. Yukarıya
çevirenler:

— Öldürmel!..

Aşağı çevirenler ise:

— Öldür!..

Demek istiyorlardı.

Tagranyüs bunlardan hangisinin çok ol-
duğunu kestiremedi ve imparatora doğru
baktı.

İmparator elindeki elmayı sırsarak par-
mağını aşağı çevirmek üzereydi. Fakat
gözdesi onun elini tuttu ve yukarı çevir-
di.

İmparator sevgilisine bakarak sırıttı.

Bütün kadınlar da parmaklarını yukarı
çevirmişlerdi.

Kastanyüs bir sırada Mesalinaya son de-
fa bakmıştı. Onu son defa ve içini çekerek
görmek, hiç olmazsa gözlerle öpmek ve
kucaklamak istemişti.

Fakat ne oluyordu?

Bu kadın Mesalina değil mi yoksa?

Gözlerini açıp kapadı ve daha dikkatle
baktı.

Evet... Aldanmıyordum.

Mesalina sağ elinin baş parmağını a-
şıya doğru uzatarak:

— Öldür!.. Öldür!..

Diye işaret ediyordu.

Genç Gladyatör sanki şimdiden ölmüş-
tü.

Gözlerini yumdu.

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

İstanbul Sıhî müesseseler satınalma komisyonundan:

Bakırköy Akliye ve Asabiye hastahanesi için 1500 takım hâki yazlık el-
bise olbaptaki şartname ve nümunesi veçhile açık eksiltmeye konmuştur..

1 — Eksiltme: 24 Haziran 936 Çarşamba günü saat 14,30 da Çağaloğ-
lunda Sıhhat Müdürlüğü binasındaki Komisyonunda yapılacaktır.

2 — Tahmini fiat beher takımı 320 kuruştur.

3 — Muvakkat garanti 360 liradır.

4 — Şartname ve nümuneler komisyonunda görülebilir.

5 — Eksiltmeye gireceklerin cari seneye ait Ticaret Odası vesikasile 2490
sayılı kanunda yazılı belge ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya
banka mektuplarıyla belli saatte komisyonla gelmeleri. (3103)

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

1 — Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü eczanesi için gerekli olan
miktar ve müfredatı şartnamesinde yazılı bulunan ecza açık
eksiltmeye konulmuştur.

2 — 26/6/36 Cuma günü saat 16 da Yüksek Ziraat Enstitüsü
Komisyon odasında ihalesi yapılacaktır.

3 — Muhammen bedel 3200 liradır.

4 — Muvakkat teminat 240 liradır.

5 — Parasız şartnamesini almak isteyenler Daire müdürl

ÖLÜM MANGASI

"Son Posta"nın tefrihası: 112

Yazan A. R.

Cemil'in kurduğu plân bütün teferrüat ile ve muvaffakiyetle tatbik edilmişti

Fakat o anda Cemil, bir ok gibi sıçramış; elinde fener tutan adamın gırtlığına sarılmış; söz söylemesine meydan bırakmadan yere yuvarlanmıştı. Yine o anda kapının dar ve uzun kemeri altında sessizce bir mücadele başlamıştı. Ölüm mangasının efradı da, kapıyı açan üç adamın üstüne atılmışlar; bunlara ağız açtırmaya imkân vermeden yerlere yuvarlanmışlar; ağızlarını sımşığı tıkamışlar, gömleklerini yırtıp ip gibi burarak ellerini ve ayaklarını bağlamışlar. Beşer adım fasıla ile yere uzatmışlardı.

Cemil, Süleymanın kulağına eğilmiş:

— Bu oyunu iyi oynadın Süleyman!.. Eğer bundan sonra da bir münasebetsizlik etmeyecek olursan, Abdülbarın paralarının bir kısmını sana vereceğim.

Demişti.

Süleyman, inler gibi bir sesle:

— Ya, seydi!.. Görüyorum ki sen, cebbar ve kudretli bir adamsın. Sana ihanet etmemeye ahdediyorum. Sen den başka bir şey de istemiyorum. Bana acı. İşin bittikten sonra, beni öldürme. Bu, bana kâfi.

Diye cevap vermişti.

Cemil; Allahı, Peygamberi, bütün enbiyâ ve evliyaları şahit tutarak saf ve cahil bir Yemen dağısında kanaat hâsil edecek derecede kuvvetli bir yemin etmiş:

— Seni öldürmeyeceğim. Hattâ, vadedtiğim mükâfatı da vereceğim. Yalnız, dikkat et. Biz buradan uzaklaştıktan sonra, eğer en küçük bir ses çıkarırsan, Salih seni derhal öldürecek.

Demişti.

Hayatının, bir kıl üzerinde durduğunu anlayan Süleyman, bu teklifi kabul etmişti.

Cemil, oradakilere şu emirleri vermişti:

— Salih!.. Sen, burada kalacaksın. Bunlardan hangisi, kımıldayacak yahut bağırıp çağırarak olursa, hançerini derhal onun kalbine saplayacaksın... Rıza!.. Sen de düşün ölüme. Bizi, evvelâ muhafızların yattıkları yerlere götür. Haydi bakalım.. mangal!.. Sessiz sedasız.. ileri, arşı!..

Rıza önde, bir hayal gibi kayıyordu. Cemil, onu takip ediyordu.

Kapının kemerini geçmişler, sola bükülmüşler; dar ve uzun bir dehliz içine girmişlerdi. Başlarının uçlarında yarasaalar uçuyor; her tarafta insanı iliklerine kadar titreten bir sessizlik hüküm sürüyordu.

Bu dehlizin dibinde, hafif ve sarımsak bir ışık görünüyordu. Duvara asılmış olan küçük bir petrol lâmbasından sızan bu ışık, açık bir kapıyı aydınlatıyordu.

Rıza, başını geri çevirmiş.. Cemil'in kulağına eğilerek:

— İşte!.. Kovuştardan biri.

Demişti.

Cemil, Rizayı omuzundan tutarak geri çekmiş. Bir elile de, arkasından gelen onbaşının göğsüne dayanarak fısıltı ile şu emri vermişti:

Aradan altı yıl geçmişti. Mesalina 48 yaşında Konsül Sülyüle birleşerek imparatoru öldürmeğe kalkıştı.

Fakat bu plân meydana çıktı. Sülyüle kendisine gönderilen hançerle intihar etti.

Mesalina'ya da bir hançer gönderilmişti. Fakat o kendi tathî canına, kendi elile kıyamadı. Ölüsünü görmek için iki zabitle beraber giden Tribün, onu ağlarken buldu ve bağardı:

— Kadın, cesur ol ve Romalı olduğunı göster!..

Mesalina başını kaldırdı. Gözleri önce hâkime çevrildi, fakat çabucak onun yanındaki zabite doğru kayd.

Ve mırıldandı: — Kastanyüsl.. Sesinde, merhamet dilenen bir hal vardı.

Kastanyüs gözlerini indirdi. Tribün hançeri kaptı ve Romaya dünyanın her tarafından gelen, her renkte ve en güçlü, en iri erkeklerle doymayan güzel ve olgun kadının güzel ve olgun göğsüne saplandı.

Kastanyüs irkildi. Mesalina sarayın renk renk mermerlerden işlenmiş olan süslü döşemesine yıkıldı. Göğsünden akan kıpkızıl kanlar beyaz mermerlerin üstünde kıpkızıl bir aşk karanfili gibi büyüyor ve gittikçe koyulaşıyordu.

— Mangal!.. Dur. Tüfek as. Kasatıra çek.

O derin zulmet ve sükûnet içinde, hafifçe madeni sesler işitilmiş, çelik bir kasatüranın tınlaması, billûr gibi aksetmişti.

Cemil, ayaklarının ucuna basa basa o kapıya yaklaşmış; başını kapıdan içeri uzatmış.. bu geniş taş odada yerlere serilerek yatanları birer birer saymaya başlamıştı. Burada, tam yirmi dokuz kişi vardı.

Bunlardan çoğu, tüfeklerini duvarlara asmışlardı. Bir kısmı da, yattıkları yerde yanlarına uzatmışlardı.

Cemil; tekrar arkadaşlarının yanlarına gelmiş; şöyle bir tertibata girişmişti:

— Rıza!.. Muhafızların daha kaç yerde kovuşları vardır.

— Biri, bu... Kalenin uç tarafında üç kovuş daha vardır.

— Burada bir gürültü olursa, oralardan duyulur mu?..

— Duyulmak ihtimali çoktur. Ancak şu var ki, Nâsır Mebhût, muhafızların çoğunu almış götürmüştü. Eğer burada kalan muhafızların bir kısmı da uzak kovuşlarda ise, o zaman....

— Kâfi.. anladım... Şimdi sen, bu kovuşa gireceksin. Evvelâ, kovuşun nihayetinden başlayarak silâhları ikişer ikişer kapıya getireceksin. Fakat dikkat et; silâhlar birbirine çarpmasın. Ses çıkarmasın.

Dedi. Ve sonra onbaşına emir verdi:

— Efradı, kapının kenarına sıra ile diz. Bunlar, içeriden verilecek silâhları, elden ele geçirecekler. Şuraya üstüste istif edecekler... Eğer bu sırada muhafızlar uyanırlar da işimizi bozmayaya kalkıştırlarsa, derhal silâhlar bırakılacak.. kovuştan içeri d alınacak. Kasatüralarla üzerlerine atılacak. Ben emri vermedikçe, kat'iyyen silâh kullanılmıyacak.

Bu emir, kulaktan kulağa bütün manga efradını dolaşırken, Rıza kovuştan içeri girmiş; Cemil de hançerini çekerek kapının yanında durmuş; gözlerini alaca karanlık içinde derin bir uyku çeken muhafızlara dikmişti.

Sekiz on dakika içinde muhafızların bütün tüfekleri toplanmış; dışarı nakledilmişti.

O zaman Cemil, kovuşun demir kapısının usul usul çekmiş; kapıdan sonra kapının üstündeki büyük kilidi, halkadan geçirmişti.

O zaman dudaklarında beliren memnun bir tebessümle:

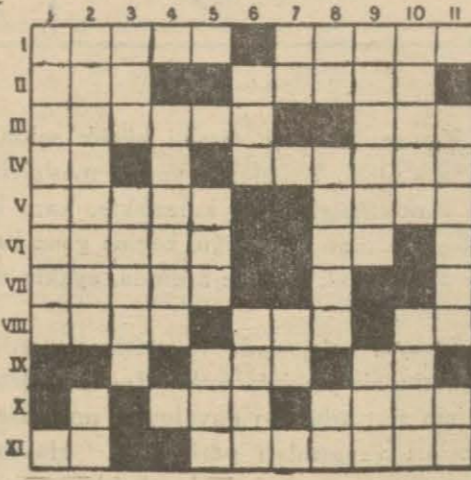
—Artık buradakiler, mezara girmişler; demektir. Hadi bakalım, Rıza.. şimdi öteki kovuşlara.

Demişti.

Bu kovuştan sonra gittikleri iki kovuş, bomboştı. Son kovuşta da, ancak on beş kadar muhafız bulunuyordu. Bunların da sessizce silâhları toplanmış; kapıları çekilerek kapatılmıştı.

O zaman Cemil, Rizaya dönerek: (Arkası var)

BULMACA

Soldan sağa:

1 — Hastalık, bozulmuş bir şeyi yapmak. 2 — Büyük, güneşin cildi karartması. 3 — Servetlerin dopdolu olduğu yer, bir Ç ilâvesile bir nevi yağmur olur. 4 — Beyaz, sarf ve nâhivden «mak» in ismi. 5 — Hava tebeddülleri ile uğraşanların meşgale yeri, değer. 6 — Sanatkarane yazılmış bir romanın janrı, erkek. 7 — Memurin kanunlarından birinin ismi. 8 — Eritmekten emri hazır, spor müsabakası, rabit. 9 — Kılıcın kılıfı, ilâcin türkçesi. 10 — Lezzet, uzunluk. 11 — İsim, masa gözü.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Cenk. 2 — Yakınlık, isim. 3 — Günün farsçası, hafif soğuk. 4 — Koşmak. 5 — Takım, kaçmaktan emri hazır. 6 — Hayvanlara verilen yiyecek, yediğimiz hazmeder. 7 — Uzağı gösteririz, çağ. 8 — Zaman, bir tavuk cinsi, ilâcin türkçesi. 9 — Derece, çocuk doğurtan. 10 — Tiksinmek, hedef. 11 — Kapı kanatlarının hafif ağırlığı, bir L ilâvesile madeni ip olur.

Dünkü Bulmacanın Halli:

Soldan sağa:

1 — Heyecan, aba. 2 — An'ane, lâl. 3 — Sazende, kelp. 4 — Tiğ, kalın. 5 — Âlim, gene. 6 — Nataşa, al. 7 — At, Arif. 8 — Resmî. 9 — Adana, ata. 10 — Tara, ile. 11 — İta, sadaka.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Hastane, atı. 2 — Enayi, tatad. 3 — Yazgan, ârâ. 4 — Ene, lâhane. 5 — Cennet. 6 — Damar, mâ. 7 — El, sıra. 8 — Kiyafet. 9 — Aleni, saik. 10 — Bal, na, lâ. 11 — Alp, elbise.

Tokat İcra Dairesinden:

Dairemizden gönderilip Son Posta gazetesinin 31-5-36 tarihli nüshasında çıkan ve Tokadın Semerkant cadde ve sokağında 26 numaralı evin satışı hakkındaki flânda mezkûr evin (1440) sehimde 1125 sehim olacak iken sehven (1140) ve satış saati (12) olacak iken (15) yazıldığından tashih olunur.

Beşinci İcra Memurluğundan:

Mahez olup paraya çevrilmesine karar verilen ev eşyası 22-6-36 tarihine tesadüf eden Pazartesi günü saat 9 dan 10 na kadar birinci açık artırma suretile Kütçükhazarda Saatçi yokuşunda 19 No. lu hanede paraya çevrileceğinden talip olanların mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaat etmeleri ilân olunur. [656]

İstanbul Asliye Mahkemesi Birinci Hukuk Dairesinden: Holantse Bank Üni N. V. ye merhun bulunan 3000 adet İzmir sanayi ve Ticaret T. A. Ş. hisse senedi 2 nci artırma suretile 25 Haziran 1936 Cuma günü saat 10 ile 12 arasında İstanbul Menkul kıymetler ve kambiyo borsasında asatılacağı ilân olunur. (23771)

YUSUF İZZEDDİN

Öldü mü, öldürüldü mü?

Eski Osmanlı Velihtı katledilmiştir.

Yazan: Ziya Şakir

— 42 —

Adliyenin ilk tahkikatı, bizzat baş müdeiumünün riyasetinde teşekkül eden bir heyet tarafından üç gün üç gece - fevkalâde mahrem bir şekilde - devam etmiş; bilhassa baş ağa müteaddit isticvaplardan geçirilmiş; ve sonra Beyoğlu mahkemesine tevdi edilmişti. (1) Alelâde bir intihar hâdisesinin bu derece mahrem tutulması da, bu meselede ifşası câiz olmıyan bir çok pürüzlü noktaların bulunduğunu hissettirmekte idi.

Bâhusus, veliahtın - her ne şekilde olursa olsun - ölümünü müteakip, şehzade Vahdeddin efendinin usulen ve resmen (veliaht) ilân edilmesi lâzımgelirken; bu ilân keyfiyeti, tahkikatın neticesine kadar tehir edilmişti.

O tarihte, Vahdeddin efendi ile bu mesele arasında bir rabta bulunabilip bulunamadığını - ancak bu tahkikat ile bizzat meşgul olan bir iki zattan başka - hiç kimse tarafından bilinmiyiyor. Ve bu meselede, bütün esrarile beraber o devrin herkesi kendi derdine düşüren hâdisatı arasına gömülüp gidiyor.

Fakat.. aradan kısa bir zaman geçmez vak'anın hakikatını ifşaya ve -sile olan vak'alar zuhur ediyor.

Evvelâ; Yusuf İzzeddin efendinin vefatı üzerinden çok geçmeden, Beşir ağanın, eski efendisi (yeni veliaht) Vahdeddin efendiyi sık sık ziyarete gittiği duyuluyor. Yusuf İzzeddin efendii ailesi bundan müteessir oluyor. O sırada Beşir ağanın mühim bir ihanet ve sahtekârlığı tutuluyor. Bunun üzerine, aile arasından kovuluyor.

Yine aradan kısa bir zaman geçiyor. Sultan Reşad vefat ediyor. Vahdeddin padişah oluyor. O zaman Beşir ağa, padişaha müracaat ederek vaktile kendisine vaadettiği (Kızlar ağası) memuriyetini istiyor... Artık muradına nâil olan ve kimseye ihtiyacı kalmıyan Vahdeddin, bu haris ve menfaatperest araba yüz vermiyor. Hattâ, bed muamele ediyor... Bunun üzerine Beşir ağa intikam sevdasına düşüyor. Doğruca Enver paşaya geliyor:

— Beni, ister asın. İster kesin. Bir sırrım var. Size söyleyeceğim!

Diyor; ve Yusuf İzzeddin efendiye yaptığı ihanetleri birer birer itiraf ediyor; bütün bunları, Vahdeddinin emrile yaptığını söylüyor.

Enver paşa, Beşir ağayı gizlice tevki ve ihtilâttan menettiriyor. Babı âliye geliyor. Meseleyi Talât paşaya anlatıyor. Talât paşa, düşünüyor. Yapılacak muameleyi birdenbire kestirmiyor. Merkezi umumi azalarından bir iki zât ile istişare ediyor; nihayet, Be-

(1) Bu mesele etrafında görüştüğümüz bazı zevat (Galata mahkemesi) inden bahsetmişlerdir.

— SON —

Ziya Şakir

Devlet Basım Evi Direktörlüğünden:

Miktarı	Cinsi	Tahmin bedeli	Muvakkat teminatı
800 metre	Açık kahve rengi ve nefti maroken	3360.00 Lira	252.00 Lira

Yukarda renk ve miktarı yazılı Marokenin 3/Temmuz/936 Cuma günü saat on beşte Basım evimizde yapılacak olan eksiltmesine girmek isteyenlerin muvakkat teminatlarını veznemize yatırarak o gün muayyen saatte K m yonumuza başvurmaları ilân olunur. "Şartname ve nümuneleri hergün Ayniyat şefliğinde görülebilir." (3354)

Gümrükte şeker satışı

İstanbul Gümrük Satış İşleri Müdürlüğünden: Haziranın 23 üncü günü kapalı zarf usulüyle 51611 kilo Toz şekeri satılacaktır. Almak isteyenlerin Akşam gazetesinin 5/6/936 G. nüshasındaki ilânımızı okumalarını ilân ederim. (3050)

PROTEJİN

Frengi ve Belsőğukluğundan muhafaza eden en müessir ilaçtır.

Soğuk algınlıkları ve her türlü ağrılarda

en çabuk
tesir
eden

ASPIRİN

2 ve 20 komprimelik ambalajlarda
bulunur.

Ambalaj ve komprimelelerin
üzerinde halisliğin timsali
olan markasını arayınız.

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Üsküdar Selâmi Ali Karakolhane	64/84	Ev
" Çinili dergâh altında	219	Dükkan
" Atik Valde Musalla	1	Meşruta hane
" Selmanağa camii yanında	4/1	Dükkan
" Atik Valdede		Dergâh
" İmrahor Ali Paşa	7	Ev
" Kuzguncuk iskele karşısı	111/27	Dükkan
" Tavaşi Hasan Menzilhane	425	Ev
Beykoz Hünkâr iskelesi		Çayır ve kır kahvecilik
Kanlıca cami avlusu		Oda
" İskele	4/2	Kayıkhanesi
Kandilli Derman kilisesi	1	Ev
Paşabahçe Şehitlik	62	Ev
" Ayazma	21	Dükkan
" "	3	Ev
" Şehitlik	3	Otelin üst katı
" "	72/6	Ev
" Çınar	34	"
Kadıköy Zühtüpaşa Tahtaköprü	57	Dükkan
" "	31	Dükkan
" Osmanağa Söğütçeşme	302	Dükkan
" Zühtüpaşa Tahtaköprü	12	Ev
" Tuğlacı Mustafa camii sokak	25	Dükkan
" Osmanağa Bayazıt camii altında:	18	"

Yukarıda buldukları yerlerle numaraları yazılı Vakıf yerlerin arttırmaları 5 gün uzatılmıştır. 20/6/936 Cumartesi günü saat 10 da Kadıköy Vakıflar Müdürlüğünde yapılacaktır. Kiralamak isteyenlerin müracaatları. (3353)

★ ★

Menba suları arasında en kuvvetli radioaktivitesi bulunan Alemdağı Defneli suyu 10/6/936 gününden itibaren suculara verilmeğe başlanmıştır

Müteaddit resmî müessesatı sıhhiye mütehasşısı tibbî tarafından yapılan hikemî, kimyevî ve baktiriyolojik muayenat neticesi tanzim edilen raporlarla sıhhi sularda aranılan bütün evsafı hikemiyi haiz olduğu (kolibasil, anearop, likefyan) mikroplarla her türlü mevaddı kimyeviye ve uzviyeden tamamen âri bulunduğu bildirilen ve emsali arasında en kuvvetli **radioaktivitesi** bulunan Alemdağı Defneli suyu 19/6/936 gününden itibaren ağız, bir tarafı (Evkaf) diğer tarafı (Defneli) ibaresini havi zimbah hususî kurşun mühürle mühürlü otuz litrelik küçük boy damacanelarla iki buçuk litrelik galon şişeler derununda suculara verilmeğe başlanmıştır.

Yukarıda evsafı kimyeviye, hikemiyeye ve baktiriyolojik hassaları bildirilen ve bilhassa **radioaktivitesinin** fazlalığı ile mütemayiz olan bu suyun safiyetinden emin olabilmek için şişelerin üzerindeki vakfın hususî kurşun mühür ve zimbahına dikkat etmelerini sayın halkımıza ehemmiyetle tavsiye ederiz. (3230)

Sandalya ve Mobilyanın

Hem ucuzunu hem güzelini almak için İstanbulda Rızapaşa yokuşunda
66 No. ASRİ MOBİLYA mağazasını ziyaret ediniz.

AHMED FEVZİ Tel. 23407

Banyodan
çıkıldıktan
sonra

günesin

şiddetli harareti;
cild için tehlikeli oldu-
ğu zaman vücudunuza
"BARONIA"
güzellik yağı sürünüz.
Bunu yapmak elzemdir,
zira bu suretle ızdıranlı
yanıklıklarından ka-
çınabileceğiniz gibi
cildinize de hoş
bir cilâ vermiş
olacaksınız.

Banyolar ve
sporlar için
elzemdir

Baronia
Güneş yanıklıklarının panzehiri

Operatör - Ürolog

Dr. Mehmed Ali
idrar yolları

hastalıkları mütehasşısı. Köprübaşı
Eminönü han Tel: 21916

KAYIP: İstanbul İthalât Gümrü-
ğünün 500 numaralı ve 3-6-936 tarihli
birinci nüsha beyannameyi kaybettik.
Yenisini tanzim edeceğimizden eski-
sinin hükmü yoktur. (657)
Vasilyadis V. Arhelaos

TIFOBİL

Dr. İhsan Sami

Tifo ve paratifo hastalıklarına tu-
tulmamak için ağızdan alınan tifo
haplarıdır. Hiç rahatsızlık vermez.
Herkes alabilir. Kutusu 55 Kr.

Dr. A. KATIEL

(A. KUTIEL)

Karaköy Topçular caddesi No. 33

ZAYI: 323 senesinde eski Beyazıt
rüşdiyesinden alınmış şehadetnameyi
zayı ettiğimden ve yenisi alınacağından
hükmü yoktur.

Küçük Lânga Yeni mahalle
3 No. de Ahmet

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp

Sahipleri: A. Ekrem, S. Ragıp, H. Lütfü

İstanbul Belediyesi İlanları

Bir metre murabba 2 lira değer biçilen Vefa yangın yerinde Molla Hü-
rev mahallesinin Vefa cad. 19 uncu adada yüzölçümü 84 metre murabba
sahasındaki arsa alâkadarı arasında satılmak üzere pazarlığa konulmuş-
tur. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülür. İstekli olanlar 1260 kuruş-
luk muvakkat teminat makbuz veya mektubile beraber 18/6/936 Perşen-
be günü saat 15 de daimî encümünde bulunmalıdır. (B.) (3011)

★ ★

Teslim tarihinden itibaren birincikânun 936 sonuna kadar devam ede-
cek müddet için 200 lira kira bedeli tahmin edilen Florya de dosyasında mev-
cut krokisinde 13 No. ile gösterilen tahmin edilen Florya de artırımına gire-
bilmek üzere) açık artırmaya konulmuştur. Şartnamesi levazım müdürlü-
ğünde görülür. Artırmaya iştirak edecekler burasını ne iş için kullanacakla-
rını artırmaya girmeden evvel emlak şubesine müracaatla bildireceklerdir.
İsteklilerin 15 liralık muvakkat teminat makbuz veya mektubile birlikte 30/
6/936 salı günü saat 15 de daimî encümünde bulunmalıdır.

Teslim tarihinden itibaren birincikânun 936 sonuna kadar devam edecek
müddet için 100 lira kira bedeli tahmin edilen Florya çarşısındaki bahçe
8 ilâ 18 No.lı dükkânlar kiracıları arasında açık artırmaya konulmuştur.
Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülür. İstekliler artırmaya evvel
emlak şubesi müdüriyetine müracaat etmelidir. Artırmaya girmek isteyen-
lerin 750 kuruşluk muvakkat teminat makbuz veya mektubile birlikte
30/6/936 salı günü saat 15 de daimî encümünde bulunmalıdır. (B.) (3253)

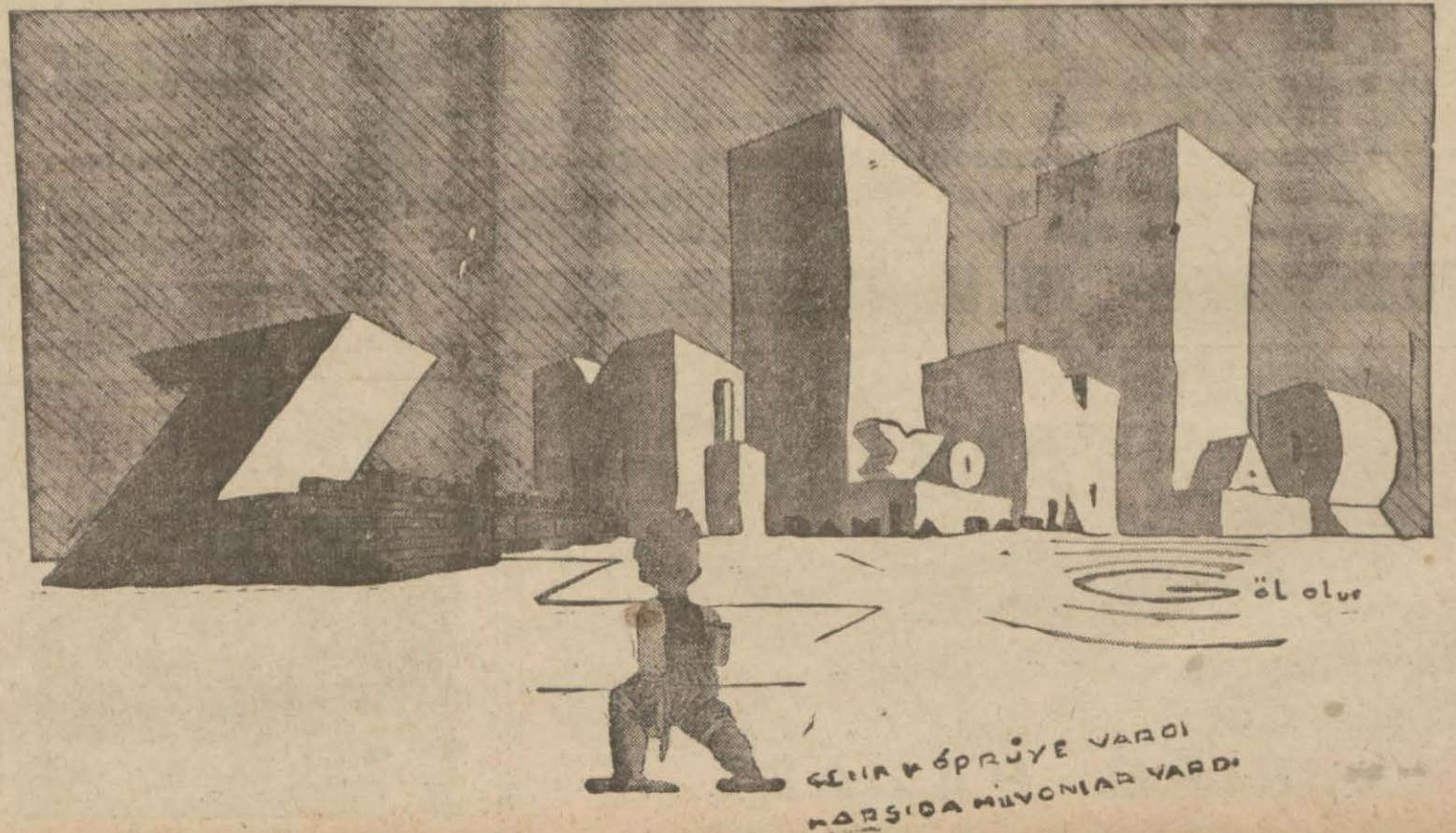
★ ★

Filoryada yeni yapılan kiralık Dükkanlar:

Dükkan No.	Kira muhammeni	Teminatı muvakkate	
25	160	12	Florya çarşısındaki dükkan (
24	60	4,50	" " " (Berber tü -
23	60	4,50	" " " (tuncü kun -
22	60	4,50	" " " (dura boyacı -
21	60	4,50	" " " (si tuhafiyeci
20	60	4,50	" " " (gibi esnafa
19	60	4,50	" " " (verilecektir.
18	80	6	" " " (
17	120	9	" " " (
16	80	6	" " " (Sütçü mu -
15	80	6	" " " (hallebici şer -
14	80	6	" " " (betçi simit
12	80	6	" " " (çi pasta kun -
11	80	6	" " " (dura boyacı -
10	80	6	" " " (sı gibi esnafa
			(mahsus.
9	120	9	" " " (
8	80	6	" " " (
7	100	7,50	" " " (Bakkal me -
6	100	7,50	" " " (zeci ahçı ma -
5	100	7,50	" " " (nav gibi es -
4	100	7,50	" " " (nafa mahsus.
3	100	7,50	" " " (
2	100	7,50	" " " (
1	100	14,25	" " " (Üstünde 2 o -
			dasile

Yukarıda semti muhammen kira bedelleriyle teminat akçeleri yazılı dük-
kânlardan 1 — 9 No.ya kadar olanlar bakkal, mezeci, ahçı ve manavlık.
10 ilâ 16 No.ya kadar olanlar sütçü, mahallebici, şerbetçi, simitçi, pastacı
ve kundura boyacı ve 17 — 25 No.ya kadar olanların da berber, tütüncü,
kundura boyacı, tuhafiyeci gibi esnaf işlerinde kullanılmak üzere ayrı ayrı
açık artırmaya konulmuştur. Şartnameleri levazım müdürlüğünde görülür.
İsteklilerin artırmaya girmeden evvel dükkanları ne iş için kullanacakları-
nı emlak şubesine bildireceklerdir. İsteklilerin hizalarında gösterilen mu-
vakkat teminat makbuz veya mektubile beraber 30/Haziran/936 Salı günü
saat 15 de daimî encümünde bulunmalıdır. (B.) (3249)

KINOPRİN karşeleri HER YERDE 7½ KURUŞ
BAŞ. DİŞ. ROMATİZMA AĞRILARILE. GRİP VE NEZLEYE KARŞI BİRİCİK İLAÇTIR.

Kışa Bırakma, Yazdan Al!

HER SOBADA YANAN — EN FAZLA ISITAN

TÜRK ANTRASİTİNİ AL

Kışa Bırakma, Yazdan Al!

HER MALTIZDA YANAN — ÇABUK TUTUŞAN

TÜRK ANTRASİTİNİ AL

Kışa Bırakma, Yazdan Al!

ISGARALI HER OCAKTA YANAN — EN AZ FİRA VEREN

TÜRK ANTRASİTİNİ AL

Kışa Bırakma, Yazdan Al!

Bir bahar sabahı kadar güzel!

Çünkü herşeyden
evvel günde iki defa

Radyolin

kullanarak dişlerin
sağlamlığını ve göz
kamaştıran parlak-
lığını kazandı

RADYOLİN

Bütün diş ve diş etleri arızalarını giderdikten
başka, ağız kokusunu izale eder, ağızdaki
mikrobları temizliyerek sıhhatin ve güzelliğin
aynası olan ağızı bir konca gibi güzelleştirir

NASIR İLACI
KANZUK

DOKTOR JEMİN

Nasir ilacı bütün dünyaca tanın-
mıştır. En eski nasırları bile kö-
künden çıkarır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

Beyoğlu - İstanbul

VIKING

markalı
SÜT MAKİNASI
kullanmamış olanlar he-
nüz süt makinasının ne
olduğunu bilmezler.

Türk-Avrupa LTD. ŞTİ.

İSTANBUL, GALATA, PERŞEMBE PAZARI 61

SPORCULAR!
sahaya
çikmazdan

SÜSPORT

unutmayınız

her Eczanede
Arayınız

Çok güzel
veya
Çok şık
bir kadın
ünütülür!
FAKAT

PERTEV LOSYONU

KULLANAN
BİR KADINI
kimse
UNUTMAZ!

YALNIZ BİR KAÇ GÜN KALDI

Galatada Börekçi fırını sırasında

EKSELSYOR

ELBİSE MAĞAZASININ

Resmî tasfiyesi hasebile yapılmakta olan büyük ve

MECBURİ SATIŞTAN

istifade fırsatını kaçırmayınız.

Hazır ELBİSE, PARDESÜ, PALTO, KADIN MANTOLARI ve her cins
kadın, erkek ve çocuk MUŞAMBALARI gayet tenzilatlı fiatlarla
tedarik etmek isteyenlerin hergün

EKSELSYOR mağazasına

Sabah saat 8 den itibaren 19 kadar müracaat etmeleri ilân olunur.

Hali tasfiyede Ekselsyor K. Plakas J. Herşkoviçi ve şeriki kolektif Şirketi.

Tasfiye memurları Avukat İ. Ağâh Akkan
ve Avukat H. Süleyman

STANDARD

Standard marka dünyanın her tarafında maruf Bruyer pipoları hem güzel,
hem zarif, hem ucuzdur.

Umumi deposu: Sultanhamam Kebapçı karşısında (Sahibinin Sesi).

PIPO PAZARI

Anadoluda arzu edenlere tediyeli olarak posta ile gönderilir.